

Ediția
în limba română

Legislație

Anul 51
2 februarie 2008

Cuprins

I *Acte adoptate în temeiul Tratatelor CE/Euratom a căror publicare este obligatorie*

REGULAMENTE

- Regulamentul (CE) nr. 96/2008 al Comisiei din 1 februarie 2008 de stabilire a sumelor forfetare la import pentru determinarea prețului de intrare pentru anumite fructe și legume 1
- ★ **Regulamentul (CE) nr. 97/2008 al Comisiei din 1 februarie 2008 de stabilire a unei cantități complementare de zahăr brut din trestie-de-zahăr originar din statele ACP și India pentru aprovizionarea rafinărilor în anul de piață 2007/2008** 3
- ★ **Regulamentul (CE) nr. 98/2008 al Comisiei din 1 februarie 2008 de modificare a mai multor regulamente în ceea ce privește codurile din Nomenclatura Combinată ale unor produse din carne de vită și mânzat** 5

II *Acte adoptate în temeiul Tratatelor CE/Euratom a căror publicare nu este obligatorie*

DECIZII

Comisie

2008/90/CE:

- ★ **Decizia Comisiei din 10 iulie 2007 privind ajutorul de stat C 20/06 (ex NN 30/06) pus în aplicare de Slovenia în favoarea Novoles Lesna Industrija Straža d.d. [notificată cu numărul C(2007) 3223] ⁽¹⁾**..... 7

⁽¹⁾ Text cu relevanță pentru SEE

(continuare în pagina următoare)

2008/91/CE:

- ★ Decizia Comisiei din 10 iulie 2007 privind ajutorul de stat C 19/06 (ex NN 29/06) aplicat de Slovenia în favoarea Javor Pivka Lesna Industrija d.d. [notificată cu numărul C(2007) 3227] ⁽¹⁾.... 16

2008/92/CE:

- ★ Decizia Comisiei din 10 iulie 2007 privind un sistem de ajutoare de stat acordate de Italia în favoarea sectorului navigației în Sardinia C 23/96 (NN 181/95) și C 71/97 (N 144/97) [notificată cu numărul C(2007) 3257] ⁽¹⁾ 24

⁽¹⁾ Text cu relevanță pentru SEE

I

(Acte adoptate în temeiul Tratatelor CE/Euratom a căror publicare este obligatorie)

REGULAMENTE

REGULAMENTUL (CE) NR. 96/2008 AL COMISIEI

din 1 februarie 2008

de stabilire a sumelor forfetare la import pentru determinarea prețului de intrare pentru anumite fructe și legume

COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene,

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1580/2007 al Comisiei din 21 decembrie 2007 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentelor (CE) nr. 2200/96, (CE) nr. 2201/96 și (CE) nr. 1182/2007 ale Consiliului în sectorul fructelor și legumelor ⁽¹⁾, în special articolul 138 alineatul (1),

întrucât:

- (1) Regulamentul (CE) nr. 1580/2007 prevede, ca urmare a rezultatelor negocierilor comerciale multilaterale din Runda Uruguay, criteriile pentru stabilirea de către Comisie a sumelor forfetare la import din țările terțe, pentru produsele și termenele menționate în anexa acestuia.

- (2) În conformitate cu criteriile menționate anterior, sumele forfetare la import trebuie stabilite la nivelurile prevăzute în anexa la prezentul regulament,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

Sumele forfetare la import prevăzute la articolul 138 din Regulamentul (CE) nr. 1580/2007 sunt stabilite așa cum este indicat în tabelul din anexă.

Articolul 2

Prezentul regulament intră în vigoare la 2 februarie 2008.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles, 1 februarie 2008.

Pentru Comisie

Jean-Luc DEMARTY

Director general pentru agricultură și dezvoltare rurală

⁽¹⁾ JO L 350, 31.12.2007, p. 1.

ANEXĂ

la Regulamentul Comisiei din 1 februarie 2008 de stabilire a sumelor forfetare la import pentru determinarea prețului de intrare pentru anumite fructe și legume

(EUR/100 kg)

(Cod NC)	Codul țărilor terțe ⁽¹⁾	Suma forfetară la import
0702 00 00	IL	138,6
	JO	84,0
	MA	39,8
	SN	192,7
	TN	120,5
	TR	99,5
	ZZ	112,5
0707 00 05	EG	190,8
	JO	202,1
	MA	54,5
	TR	136,3
	ZZ	145,9
0709 90 70	MA	63,9
	TR	152,1
	ZA	79,4
	ZZ	98,5
0709 90 80	EG	191,8
	ZZ	191,8
0805 10 20	EG	47,9
	IL	59,5
	MA	69,9
	TN	52,7
	TR	64,1
	ZA	22,3
	ZZ	52,7
0805 20 10	IL	107,2
	MA	102,9
	TR	101,8
	ZZ	104,0
0805 20 30, 0805 20 50, 0805 20 70, 0805 20 90	CN	83,7
	EG	57,6
	IL	73,0
	JM	103,1
	MA	110,9
	PK	46,3
	TR	69,1
	US	60,1
	ZZ	75,5
0805 50 10	EG	74,2
	IL	120,5
	MA	83,8
	TR	122,7
	ZZ	100,3
0808 10 80	CA	103,4
	CL	60,8
	CN	77,0
	MK	39,9
	US	116,4
	ZZ	79,5
0808 20 50	CL	59,3
	CN	83,9
	TR	159,1
	US	94,8
	ZA	93,9
	ZZ	98,2

⁽¹⁾ Nomenclatorul țărilor, astfel cum este stabilit de Regulamentul (CE) nr. 1833/2006 al Comisiei (JO L 354, 14.12.2006, p. 19). Codul „ZZ” reprezintă „alte origini”.

REGULAMENTUL (CE) NR. 97/2008 AL COMISIEI

din 1 februarie 2008

de stabilire a unei cantități complementare de zahăr brut din trestie-de-zahăr originar din statele ACP și India pentru aprovizionarea rafinărilor în anul de piață 2007/2008

COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene,

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 318/2006 al Consiliului din 20 februarie 2006 privind organizarea comună a piețelor în sectorul zahărului⁽¹⁾, în special articolul 29 alineatul (4) al doilea paragraf,

întrucât:

- (1) Articolul 29 alineatul (4) din Regulamentul (CE) nr. 318/2006 prevede că aplicarea taxelor de import asupra cantității complementare de zahăr din trestie-de-zahăr originar din statele menționate în anexa VI la regulamentul respectiv se suspendă pe durata anilor de piață 2006/2007, 2007/2008 și 2008/2009, în scopul asigurării unei aprovizionări adecvate a rafinărilor Comunității.
- (2) Cantitatea complementară ar trebui stabilită în conformitate cu articolul 19 din Regulamentul (CE) nr. 950/2006 al Comisiei din 28 iunie 2006 de stabilire a normelor de aplicare, pentru anii de comercializare 2006/2007, 2007/2008 și 2008/2009, privind importul și rafinarea produselor din sectorul zahărului în cadrul anumitor contingente tarifare și acorduri preferențiale⁽²⁾, pe baza unui bilanț comunitar previzional exhaustiv de aprovizionare cu zahăr brut. Pentru anul de piață 2007/2008, bilanțul indica necesitatea de a importa o cantitate complementară de zahăr brut pentru a satisface cerințele de aprovizionare ale rafinărilor Comunității.
- (3) Regulamentul (CE) nr. 1545/2007 al Comisiei din 20 decembrie 2007 de stabilire a cantității complementare de zahăr brut din trestie-de-zahăr originar din statele ACP și India pentru aprovizionarea rafinărilor în perioada

cuprinsă între 1 octombrie 2007 și 30 septembrie 2008⁽³⁾ a stabilit o primă cantitate complementară de 80 000 tone pentru a satisface cerințele de aprovizionare cele mai urgente pentru primele luni ale anului de comercializare 2007/2008. În cadrul acordurilor de parteneriat economic, accesul suplimentar pe piață al zahărului va fi valabil doar pentru anul de piață 2008/2009. Prin urmare, aprovizionarea adecvată a industriei de rafinare cu zahăr brut în cursul anului de piață 2007/2008 depinde de disponibilitatea cantităților complementare. Pentru a garanta această aprovizionare, este necesar să se deschidă o cantitate suplimentară de zahăr complementar de 120 000 de tone pentru anul de piață 2007/2008.

- (4) Această aprovizionare adecvată a rafinărilor nu poate fi asigurată decât dacă sunt respectate acordurile tradiționale de export între țările beneficiare. Prin urmare, este necesară o defalcare în funcție de țări sau grupuri de țări beneficiare. Pentru India, se deschide o cantitate de 4 000 de tone. Cantitatea complementară a Indiei pentru anul de piață 2007/2008 ajunge astfel la nivelul cotei aferente din cantitatea complementară totală pentru anul de piață 2006/2007. Cantitățile rămase ar trebui stabilite pentru statele ACP, care s-au angajat în mod colectiv să pună în aplicare reciproc procedurile de alocare a cantităților pentru a asigura aprovizionarea adecvată a rafinărilor.
- (5) Măsurile prevăzute în prezentul regulament sunt conforme cu avizul Comitetului de gestionare a zahărului,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

În afară de cantitățile stabilite în Regulamentul (CE) nr. 1545/2007, se stabilește o cantitate complementară de 120 000 de tone de zahăr brut din trestie-de-zahăr complementar în echivalent de zahăr alb pentru anul de piață 2007/2008:

- (a) 116 000 de tone exprimate în zahăr alb originare din statele enumerate în anexa VI la Regulamentul (CE) nr. 318/2006, cu excepția Indiei;
- (b) 4 000 de tone exprimate în zahăr alb originare din India.

⁽¹⁾ JO L 58, 28.2.2006, p. 1. Regulament modificat ultima dată prin Regulamentul (CE) nr. 1260/2007 al Consiliului (JO L 283, 27.10.2007, p. 1).

⁽²⁾ JO L 178, 1.7.2006, p. 1. Regulament modificat ultima dată prin Regulamentul (CE) nr. 371/2007 (JO L 92, 3.4.2007, p. 6).

⁽³⁾ JO L 337, 21.12.2007, p. 67.

Articolul 2

Prezentul regulament intră în vigoare în a treia zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles, 1 februarie 2008.

Pentru Comisie
Mariann FISCHER BOEL
Membru al Comisiei

REGULAMENTUL (CE) NR. 98/2008 AL COMISIEI

din 1 februarie 2008

de modificare a mai multor regulamente în ceea ce privește codurile din Nomenclatura Combinată ale unor produse din carne de vită și mânzat

COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene,

având în vedere Regulamentul (CEE) nr. 234/79 al Consiliului din 5 februarie 1979 privind procedura de adaptare a nomenclaturii Tarifului Vamal Comun utilizate pentru produsele agricole ⁽¹⁾, în special articolul 2 alineatul (1),

întrucât:

(1) Regulamentul (CE) nr. 1214/2007 al Comisiei din 20 septembrie 2007 de modificare a anexei I la Regulamentul (CEE) nr. 2658/87 al Consiliului privind Nomenclatura tarifară și statistică și Tariful Vamal Comun ⁽²⁾ modifică Nomenclatura Combinată pentru anumite produse.

(2) În anii anteriori, regulamentele de modificare a anexei I la Regulamentul (CEE) nr. 2658/87 al Consiliului ⁽³⁾ au introdus, de asemenea, modificări ale Nomenclaturii Combinate pentru anumite produse din carne de vită și mânzat, iar aceste modificări nu sunt în totalitate reflectate în următoarele regulamente privind organizarea comună a pieței în sectorul cărnii de vită și mânzat: Regulamentul (CE) nr. 1254/1999 al Consiliului din 17 mai 1999 privind organizarea comună a pieței în sectorul cărnii de vită și mânzat ⁽⁴⁾; Regulamentul (CE) nr. 1731/2006 al Comisiei din 23 noiembrie 2006 privind normele speciale de aplicare a restituirilor la export pentru anumite conserve de carne de vită și mânzat ⁽⁵⁾ și Regulamentul (CE) nr. 545/2007 al Comisiei din 16 mai 2007 privind deschiderea și gestionarea unui contingent tarifar de import pentru carnea de vită și mânzat congelată destinată transformării (1 iulie 2007-30 iunie 2008) ⁽⁶⁾.

(3) Prin urmare, Regulamentele (CE) nr. 1254/1999, (CE) nr. 1731/2006 și (CE) nr. 545/2007 ar trebui modificate în consecință.

⁽¹⁾ JO L 34, 9.2.1979, p. 2. Regulament modificat ultima dată prin Regulamentul (CE) nr. 3290/94 (JO L 349, 31.12.1994, p. 105).

⁽²⁾ JO L 286, 31.10.2007, p. 1.

⁽³⁾ JO L 256, 7.9.1987, p. 1. Regulament modificat ultima dată prin Regulamentul (CE) nr. 1352/2007 al Comisiei (JO L 303, 21.11.2007, p. 3).

⁽⁴⁾ JO L 160, 26.6.1999, p. 21. Regulament modificat ultima dată prin Regulamentul (CE) nr. 1913/2005 (JO L 307, 25.11.2005, p. 2).

⁽⁵⁾ JO L 325, 24.11.2006, p. 12.

⁽⁶⁾ JO L 129, 17.5.2007, p. 14.

(4) Modificările prevăzute în prezentul regulament ar trebui să se aplice începând cu 1 ianuarie 2008, data intrării în vigoare a Regulamentului (CE) nr. 1214/2007.

(5) Măsurile prevăzute în prezentul regulament sunt conforme cu avizul Comitetului de gestionare a cărnii de vită și mânzat,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

Articolul 1 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1254/1999 se modifică după cum urmează:

1. Litera (a) din tabel se modifică după cum urmează:

(a) codul NC „0210 90 41” pentru „Mușchi și piept, sărat, conservat în saramură, uscat sau afumat” se înlocuiește cu codul NC „0210 99 51”;

(b) codul NC „0210 90 90” pentru „Făină și pudră comestibile, obținute din carne sau organe interne comestibile” se înlocuiește cu „0210 99 90”.

2. Litera (b) din tabel se modifică după cum urmează:

(a) codurile NC „0206 10 91” și „0206 10 99” pentru „Organe comestibile de vită, excluzând mușchii și pieptul, proaspete sau refrigerate, altele decât cele destinate fabricării de produse farmaceutice” se înlocuiesc cu codul NC „0206 10 98”;

(b) codurile NC „0206 21 00”, „0206 22 90” și „0206 29 99” pentru „Organe comestibile de vită, excluzând mușchii și pieptul, congelate, altele decât cele destinate fabricării de produse farmaceutice” se înlocuiesc cu codurile NC „0206 21 00”, „0206 22 00” și „0206 29 99”;

(c) codul NC „0210 90 49” pentru „Organe comestibile de vită, sărate, conservate în saramură, uscate sau afumate, excluzând mușchii și pieptul” se înlocuiește cu codul NC „0210 99 59”;

(d) codurile NC „1602 50 31”-„1602 50 80” pentru „Alte preparate sau conserve din carne sau organe comestibile de vită, altele decât cele negătite și amestecurile de carne sau organe comestibile gătite și negătite” se înlocuiesc cu codurile NC „1602 50 31” și „1602 50 95”.

Articolul 2

Articolul 1 din Regulamentul (CE) nr. 1731/2006 se înlocuiește cu următorul text:

„Articolul 1

Domeniul de aplicare

Fără a aduce atingere Regulamentului (CE) nr. 800/1999, plata unei restituiri la export pentru produse conservate care intră sub incidența codurilor NC 1602 50 31 9125, 1602 50 31 9325, 1602 50 95 9125 și 1602 5095 9325

(denumite în continuare «produse conservate») trebuie să respecte condițiile stabilite prin prezentul regulament.”

Articolul 3

La articolul 2 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 545/2007, primul paragraf se înlocuiește cu următorul text:

„În sensul prezentului regulament, se înțelege prin «produs A» un produs transformat clasificat la codurile NC 1602 10, 1602 50 31 sau 1602 50 95 care nu conține altfel de carne decât cea de animale din specia bovină, care prezintă un raport colagen/proteine care nu este mai mare de 0,45 și care conține cel puțin 20 % carne slabă în greutate, cu excepția organelor comestibile și grăsimilor, carnea și gelatina reprezentând cel puțin 85 % din greutatea totală netă.”

Articolul 4

Prezentul regulament intră în vigoare în a treia zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Se aplică de la 1 ianuarie 2008.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles, 1 februarie 2008.

Pentru Comisie
Mariann FISCHER BOEL
Membru al Comisiei

II

(Acte adoptate în temeiul Tratatelor CE/Euratom a căror publicare nu este obligatorie)

DECIZII

COMISIE

DECIZIA COMISIEI

din 10 iulie 2007

privind ajutorul de stat C 20/06 (ex NN 30/06) pus în aplicare de Slovenia în favoarea Novoles Lesna Industrija Straža d.d.

[notificată cu numărul C(2007) 3223]

(Numai textul în limba slovenă este autentic)

(Text cu relevanță pentru SEE)

(2008/90/CE)

COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene, în special articolul 88 alineatul (2) primul paragraf,

având în vedere Acordul privind Spațiul Economic European, în special articolul 62 alineatul (1) litera (a),

după ce a invitat părțile interesate să își prezinte observațiile în conformitate cu dispozițiile citate mai sus ⁽¹⁾,

întrucât:

I. PROCEDURĂ

(1) La data de 1 decembrie 2004, Comisia a primit o plângere referitoare la presupusul ajutor pentru întreprinderea slovenă de prelucrare a lemnului Novoles Lesna Industrija Straža d.d. (denumită în continuare „Novoles Straža”).

(2) Plângerea făcea referire la măsurile financiare alocate întreprinderii Novoles Straža la 27 mai 2004 prin hotărârea Guvernului sloven, în conformitate cu

articolul 21 din Legea slovenă privind ajutorul pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate. Măsura nu a fost notificată Comisiei pe motiv că fusese aprobată de Comisia slovenă de monitorizare a ajutorului de stat la 23 aprilie 2004, adică anterior aderării. Cu toate acestea, întrucât criteriul corect de stabilire a momentului acordării ajutorului este actul obligatoriu din punct de vedere juridic prin care autoritatea națională competentă se angajează să acorde ajutor de stat, Comisia a considerat că măsura în discuție a reprezentat un nou ajutor care ar fi trebuit notificat în baza articolului 88 și evaluat în temeiul articolului 87 din Tratatul CE ⁽²⁾.

(3) Printr-o scrisoare din 16 mai 2006, Comisia a informat Slovenia că a decis să inițieze procedura prevăzută la articolul 88 alineatul (2) din Tratatul CE cu privire la ajutorul în cauză.

(4) Decizia Comisiei de inițiere a procedurii a fost publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* ⁽³⁾. Comisia a invitat părțile interesate să își prezinte observațiile referitoare la ajutorul/măsura în cauză.

(5) Comisia nu a primit niciun comentariu de la părțile interesate.

⁽¹⁾ JO C 194, 18.8.2006, p. 22.

⁽²⁾ Detaliile procedurii au fost descrise în decizia de inițiere a procedurii (a se vedea nota de subsol 1) și rămân relevante pentru scopul prezentei decizii.

⁽³⁾ A se vedea nota de subsol 1.

- (6) Slovenia a transmis observații printr-o scrisoare din 17 iulie 2006. S-au solicitat informații suplimentare prin scrisori date 11 octombrie 2006 și 23 februarie 2007 și prezentate la 30 noiembrie 2006 și 23 aprilie 2007. În plus, a avut loc o reuniune între serviciile Comisiei și autoritățile slovene la 28 iunie 2006.

II. DESCRIERE DETALIATĂ A AJUTORULUI

1. Beneficiarul

- (7) Novoles Straža, fabrică de produse și mobilier din lemn semifinisate. Întreprinderea se află în Straža, Slovenia, o zonă asistată în sensul articolului 87 alineatul (3) litera (a) din Tratatul CE. Întreprinderea avea aproximativ 800 de angajați în 2003 și este în prezent unul dintre cei mai mari angajatori din Slovenia în domeniul lemnului și al mobilei.
- (8) Novoles Straža deține participații la două alte întreprinderi, Novoles-Primara d.o.o. (100 %) și Pohištvu Brežice d.d. (93,7 %). Slovenia a afirmat că ambele întreprinderi se află într-o situație financiară proastă. Dacă prima întreprindere a generat un profit foarte mic în 2003, cea de-a doua a înregistrat pierderi.
- (9) Novoles Straža este deținută de numeroase persoane fizice și juridice. Cu toate acestea, acționariatul este atât de larg răspândit încât niciunul dintre acționari nu își poate exercita controlul asupra întreprinderii în măsura

în care aceasta să poată fi considerată parte a unui grup mai mare. De fapt, principalii acționari sunt angajații și foștii angajați, care nu sunt legați prin niciun fel de acord comun și care dețin 22,3 %. În afară de aceștia, un număr de fonduri private de investiții („FPI-uri”) dețin un total de 33,4 %. Comisia înțelege însă că aceste fonduri private de investiții sunt simple organisme administrative care gestionează acțiunile acționarilor privați. Acest acționariat reprezintă rezultatul privatizării „capitalului social” în Slovenia, și anume conceptul că întreprinderile aparțin tuturor. Proprietatea asupra acestui capital social a fost transformată prin emiterea de certificate de proprietate către cetățeni, care le puteau preschimba în acțiuni. FPI-urile au fost create pentru a permite cetățenilor să participe la această transformare a proprietății prin preschimbarea certificatelor în acțiuni. Autoritățile slovene au confirmat că FPI-urile nu au resurse disponibile pentru a ajuta întreprinderea să depășească dificultățile.

2. Situația financiară a beneficiarului

- (10) Situația financiară slabă a întreprinderii rezultă din faptul că aceasta a pierdut o sumă considerabilă din capitalul său social de 1,262 miliarde de tolar sloveni [circa 5,3 milioane EUR ⁽⁴⁾], care scăzuse la 0,75 miliarde de tolar sloveni în aprilie 2004. Principalii indicatori financiari și operaționali extrași din bilanțul întreprinderii, din declarația de venit și declarația de flux monetar sunt prezentați în tabelul următor:

Tabelul 1

Indicatori financiari pentru Novoles Straža

Indicator	1999	2000	2001	2002	2003
Venit net din salarii	6 341 790	6 507 932	6 602 106	8 093 436	6 014 466
Stocuri	880 544	936 471	1 113 218	955 305	1 279 940
Solicitări	930 585	1 053 433	1 218 067	1 676 595	1 133 643
Profit (Pierdere)	78 809	109 884	128 843	110 215	(511 149)
Rata datoriei	42,1	44,7	47,2	50,2	57,6

- (11) Autoritățile slovene au explicat că pierderile întreprinderii rezultă în principal din imposibilitatea de a-și îndeplini planul de vânzări în timp ce, pe de altă parte, costurile sale financiare cresc. Acest aspect este evidențiat de faptul că rata datoriei întreprinderii a crescut constant, precum și de creșterea stocurilor medii.
- (12) Ca răspuns la inițierea procedurii, autoritățile slovene au explicat că volumul de vânzări a scăzut de asemenea din 2000 în 2001 și din 2002 în 2003, în timp ce creșterea din 2002 s-a datorat unor evenimente extraordinare, și anume activitatea de construcții din Croația (echiparea unor mari complexe hoteliere), introducerea unei noi game de mobilier și includerea veniturilor provenite de

la două filiale care au fost integrate în Novoles la 1 ianuarie 2003.

- (13) În continuare, autoritățile slovene au furnizat Comisiei dovezi sub formă de documente care atestă că întreprinderea nu a putut obține o sumă suficientă de capital nou de pe piețele de capital. Băncile, în special, au respins cererea de fonduri noi a întreprinderii Novoles Straža, deoarece aceasta prezintă o creditabilitate slabă și insuficientă siguranță pentru a compensa o situație atât de proastă. Chiar și o subvenție din partea statului care să acopere 65 % din suma solicitată a fost considerată insuficientă.

⁽⁴⁾ La începutul anului 2006, 1 EUR = 240 de tolar sloveni (SIT).

3. Program de restructurare

- (14) Pentru a depăși dificultățile, Novoles Straža a prezentat în aprilie 2004 Ministerului Economiei un plan de restructurare începând cu martie 2004 referitor la o perioadă de restructurare din 2004 până în 2008.
- (15) Planul citează drept motiv al situației curente declinul dezvoltării economice pe principalele piețe de export ale întreprinderii (în special Germania și SUA), unde aceasta și-a comercializat 60 % din produse. Mai mult, cererea de produse intermediare a scăzut. Scăderea veniturilor din 2003 a culminat cu incapacitatea întreprinderii de a-și plăti datoriile din propriile resurse și, de aici, cu o creștere a debitelor și a taxelor financiare. În plus, structura organizațională a întreprinderii nu i-a permis să adapteze producția la cerere.
- (16) Pentru depășirea dificultăților, s-a avut în vedere – și s-a desfășurat între timp – o operațiune de restructurare financiară, vizând transformarea împrumuturilor ipotecare pe termen scurt în valoare de 1 669 940 776 de tolar sloveni în pasive pe termen lung cu ajutorul unei garanții de stat în valoare de 1,1 miliarde de tolar sloveni pentru niște împrumuturi garantate ipotecar în proporție de 65 %, în timp ce refinanțarea rămasă de 569 940 776 de tolar sloveni a fost finanțată fără ajutor de la stat, dar cu o rată ipotecară de peste 100 % din valoarea nominală.
- (17) Mai mult decât atât, Novoles Straža vizează redirecționarea activităților sale după cum urmează:
- O modificare a strategiei sale de comercializare, constând într-o deplasare parțială de pe piețele UE și nord-americane către piețele Europei de Est și Rusiei. Autoritățile slovene au furnizat dovezi ale numeroaselor proiecte de vânzări inițiate, între altele, în Rusia, Slovacia și Serbia. Vânzările către piețele străine vor crește până la 77 % în 2008, în comparație cu 70 % în 2004, vânzările către piețele Europei de Est acoperind 8 % din acestea (în comparație cu 0 %).
  - O reducere a proporției de produse intermediare în favoarea produselor finite. Produsele finite vor acoperi 33 % din vânzări în 2008 (în comparație cu 26 % în 2003), iar produsele cu marcă proprie vor reprezenta 26 % din vânzări în 2008 (în comparație cu 20 % în 2003), în timp ce produsele intermediare vor scădea de la 41 % la 31 % în 2008. Produsele intermediare vor rămâne, cu toate acestea, o parte importantă a producției, dar nu vor consta numai din placaj, crescând astfel valoarea adăugată. Avantajul întreprinderii rezidă aici în producerea de cantități mai mici pentru un producător cunoscut.
- (18) În plus, redirecționarea este însoțită de o restructurare tehnologică care urmărește o producție mai eficientă din punctul de vedere al costurilor și adaptarea echipamentului tehnologic la o producție în funcție de cerere care să corespundă, de asemenea, standardelor ecologice. Se au în vedere investiții care se ridică la 1 455 milioane de tolar sloveni (6,06 milioane EUR), concentrându-se în special pe măsurile menite să crească productivitatea, să îmbunătățească condițiile de lucru, să îmbunătățească utilizarea materialelor, să economisească energie și să corespundă standardelor ecologice. Autoritățile slovene au furnizat Comisiei un tabel al investițiilor, care cuprinde măsuri precum modernizarea centrului de profit pentru placaj, introducerea unui proces de uscare controlat prin computer, modernizarea producției la noul centru de profit pentru gama de produse, examinarea sistemului energetic și introducerea unui nou sistem de informații. Autoritățile slovene au indicat unele întârzieri în punerea în aplicare a unor investiții de bază, ca, de exemplu, producția la noul centru de profit pentru gama de produse sau refacerea sistemului energetic, din cauza lipsei de fonduri (aceste investiții urmau să fie finanțate în principal din resurse proprii).
- (19) În sfârșit, restructurarea personalului va urmări reducerea forței de lucru cu 96 de angajați și furnizarea de pregătire specială și generală pentru angajații rămași. Costurile de 537 milioane de tolar sloveni vor fi acoperite parțial de o subvenție de 283 milioane de tolar sloveni (1,2 milioane EUR).
- (20) Slovenia a prezentat proiecte de afaceri pe cinci ani care indică faptul că planul de restructurare ar permite întreprinderii Novoles Straža să își redobândească viabilitatea.
- (21) Autoritățile slovene au furnizat Comisiei date în sprijinul previziunilor referitoare la vânzări. În primul rând, proiectele au avut în vedere o creștere din 2005 până în 2007 de circa 10 % pe piețele vest-europene și de circa 20 % pe piețele est-europene ^(?). În al doilea rând, acestea s-au bazat pe deplasarea producției de la produse intermediare la produse finite (59 % produse finite față de 46 %).

^(?) Aceste informații se bazează pe analize efectuate de Euromonitor, 2003.

- (22) Conform acestor prezumții, împreună cu previziunile conducerii executive privind vânzările având la bază informațiile obținute la târguri comerciale, prin intermediul agenților și direct de la cumpărători, Novoles Straža a realizat un plan de vânzări pentru perioada 2004-2008.
- (23) Pe baza previziunilor realiste, se preconizează că, în cursul perioadei 2003-2008, creșterea anuală va fi între 3,6 % și 5,7 % la vânzările interne și între 6,5 %-8,4 % la

vânzările externe. În consecință, restructurarea va avea drept rezultat o marjă operațională de 11,7 % în 2008. Profitul operațional în raport cu capitalul propriu va crește la 12,6 % în 2008.

4. Costurile și finanțarea restructurării

- (24) Tabelul de mai jos prezintă o privire de ansamblu asupra finanțării costurilor de restructurare:

Tabelul 2

Costurile și finanțarea restructurării

Finanțarea solicitată (în tolari sloveni 000)	Fonduri proprii	Subvenții	Garanție	Total
Restructurarea financiară	369 000 (*)		1 100 000	1 469 000
Restructurarea pieței și a dezvoltării	675 000			675 000
Restructurare tehnologică	1 456 000		200 000	1 656 000
Restructurarea personalului	253 988	282 771		536 759
Total:	2 384 988	282 771	1 300 000	4 337 699

(*) Cifă introdusă de Comisie.

- (25) Întreprinderea a primit ajutor de stat totalizând 1 583 milioane de tolari sloveni (6,6 milioane EUR), însă aparent doar la sfârșitul anului 2004, și nu cum s-a planificat, la jumătatea anului 2004.
- (26) Principalul sprijin constă într-o garanție de stat pentru patru împrumuturi totalizând 1,3 miliarde de tolari sloveni, ceea ce permite întreprinderii Novoles Straža să își reeșaloneze datoria existentă. Termenul-limită de plată este de șapte ani, inclusiv un moratoriu de doi ani. După aceea, rata dobânzii este de 4,5 %, inclusiv o plată forfetară care se ridică la 0,1 % pentru încheierea și gestionarea tranzacției de credit. Garanția va acoperi 100 % din împrumuturi și va fi asigurată suplimentar de o ipotecă de cel puțin 65 %.
- (27) Slovenia afirmă că suma de 2 385 milioane de tolari sloveni din costurile de restructurare este finanțată din

fondurile proprii ale întreprinderii. Cu toate acestea, Comisia consideră adecvat să adauge încă 569 milioane de tolari sloveni din finanțarea privată a împrumuturilor (ridicându-se la 8,5 %). Unele fonduri proprii urmau să fie generate prin dezinvestiții (1 323 milioane de tolari sloveni, adică 30,5 %) și prin amortizare și depreciere (29,76 %). Autoritățile slovene au furnizat Comisiei o listă detaliată a dezinvestițiilor. Dacă circa 300 milioane de tolari sloveni au fost deja dezinvestiți în 2005, pentru 2006 au fost planificate alte dezinvestiții (care au fost parțial realizate) (circa 600 milioane), iar pentru 2007 și 2008 – 450 milioane.

5. Situația de pe piață și măsuri compensatorii

- (28) Novoles Straža fabrică următoarele produse, pentru care segmentele sale de piață din UE-25 sunt după cum urmează:

Tabelul 3

Segmente de piață

Produs	Segment de piață 2003	Segment de piață 2005
Placaj (*)	0,14 %	0,13 %
Scaune și componente (**)	0,07 %	0,04 %
Mobilier și componente (***)	0,08 %	0,05 %
Medie	0,09 %	0,06 %

(*) Coduri de sistem armonizate conform SU 4412 14 00, 4412 19 00, 4412 93 00.

(**) Coduri de sistem armonizate conform SU 9401 61 00, 9401 69 00, 9401 90 30.

(***) Coduri de sistem armonizate conform SU 9403 60 10, 9403 60 90, 9403 90 30.

6. Alt ajutor

- (29) Corectând cifrele citate în decizia de inițiere a procedurii, autoritățile slovene au afirmat că Novoles Straža a beneficiat într-adevăr de împrumuturi favorabile în 2004, dar că aceste împrumuturi, acordate din surse publice și private în scopul protejării mediului, s-au ridicat la doar 115,2 milioane de toлари sloveni (0,48 milioane EUR) și au beneficiat de o subvenție netă echivalentă cu 14,9 milioane de toлари sloveni (62 000 EUR). Ajutorul a fost acordat în cadrul sistemului „Cofinanțarea investițiilor pentru mediul înconjurător” și a fost aprobat în februarie 2004.
- (30) Slovenia a raportat, de asemenea, că ajutorul primit în 1999 a constat doar în 18,1 milioane de toлари sloveni (75 000 EUR) subvenții pentru rata dobânzii, 11,5 milioane de toлари sloveni (48 000 EUR) ajutor pentru ocuparea forței de muncă, 3,6 milioane de toлари sloveni (15 000 EUR) ajutor pentru cercetare și dezvoltare și 1,1 milioane de toлари sloveni (4 600 EUR) ajutor pentru export.
- (31) Primul ajutor menționat la alineatul anterior, care a fost considerat inițial ajutor pentru restructurare, a reprezentat doar o subvenție acordată pentru rata dobânzii, deoarece ratele dobânzilor în Slovenia erau relativ mari în comparație cu ratele dobânzilor externe. De fapt, una dintre condițiile pentru a beneficia de program a fost aceea că întreprinderile erau obligate să aibă o cotație de credit A, B, C sau D, fără a li se permite să se afle în proceduri de faliment. Întreprinderea a furnizat dovezi cum că avea o cotație A/B la momentul respectiv.

III. MOTIVE PENTRU ÎNȚIEREA PROCEDURII ÎN TEMEIUL ARTICOLULUI 88 ALINEATUL (2) DIN TRATATUL CE

- (32) În scrisoarea sa din 16 mai 2006, Comisia a susținut că măsurile în cauză constituie ajutor nou și trebuie astfel notificate în baza articolului 88 din Tratatul CE și analizate în temeiul articolului 87 din Tratatul CE. Până la acest punct final, Comisia a repetat că actul obligatoriu din punct de vedere juridic, adoptat în mai 2004, prin care autoritatea națională competentă se angajează să acorde ajutor de stat reprezintă criteriul relevant.
- (33) În plus, Comisia și-a exprimat îndoielile cu privire la compatibilitatea măsurii cu piața comună și, în special, cu orientările comunitare din 1999 privind ajutorul pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate ⁽⁶⁾, din următoarele motive:

— Nu era sigur că întreprinderea a prezentat semnele obișnuite ale unei întreprinderi în dificultate, dat fiind faptul că vânzările au crescut în 2003, iar stocurile au scăzut în 2002. Mai mult decât atât, nu a fost clar dacă aceasta făcea parte dintr-un grup mai mare.

- Nu era clar modul în care întreprinderea urma să își redobândească viabilitatea pe termen lung, în special deoarece lipseau datele care să stea la baza proiectelor financiare de viitor.
- Nu era clar dacă întreprinderea furniza o contribuție proprie semnificativă la restructurare din lipsa unei explicații clare a modului în care urmau să fie obținute fondurile proprii menționate.
- Nu s-a furnizat nicio analiză de piață pentru a justifica inexistența măsurilor compensatorii.
- Respectarea principiului „prima și ultima dată” era îndoielnică, dat fiind faptul că întreprinderea primise deja ajutor pentru restructurare în 1999.

IV. OBSERVAȚII DIN PARTEA SLOVENIEI

- (34) Slovenia a insistat că ajutorul de stat în favoarea Novoles Straža a fost alocat înainte de aderarea Sloveniei la Uniunea Europeană, fiind cunoscută expunerea economică a statului înainte de aderare.
- (35) În al doilea rând, Slovenia a încercat să reducă îndoielile Comisiei Europene cu privire la faptul dacă Novoles Straža aparține sau nu unui grup comercial mai mare, explicând particularitățile structurii acționariatului în Slovenia, astfel cum s-a prezentat mai sus, și corectând procente de interes participative ale acționarilor.
- (36) În al treilea rând, Slovenia a avansat dovezi cum că Novoles Straža este o „întreprindere aflată în dificultate”, explicând mai în detaliu tendința generală a dificultăților financiare cu care s-a confruntat întreprinderea începând cu 1999 (evidențiată de stocurile și datoriile în creștere și de o scădere a vânzărilor, cu anumite evenimente extraordinare care au determinat creșterea din 2002) și culminând cu imposibilitatea de a obține finanțare externă în 2004.
- (37) În al patrulea rând, autoritățile slovene au furnizat informații care indicau că strategia întreprinderii Novoles Straža are la bază studii de piață și previziuni care confirmă vânzări relativ ridicate de mobilier.
- (38) În al cincilea rând, în ceea ce privește măsurile compensatorii, Slovenia a prezentat un studiu de piață care demonstrează că segmentul de piață al întreprinderii Novoles Straža este foarte mic pe piața semnificativă de produse din UE-25. Autoritățile slovene au scos, de asemenea, în evidență faptul că Novoles Straža este amplasată într-o zonă asistată în sensul articolului 87 alineatul (3) litera (a) din Tratatul CE.

⁽⁶⁾ Orientări comunitare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate (JO C 288, 9.10.1999, p. 2).

(39) În sfârșit, în ceea ce privește ajutorul de stat primit în trecut, Slovenia a corectat unele erori birocratice cu privire la sumele primite și, mai presus de toate, a afirmat că ajutorul identificat inițial ca ajutor pentru restructurare nu a fost alocat pentru salvare și restructurare astfel cum sunt acestea definite în orientări.

V. EVALUAREA AJUTORULUI

1. Existența ajutorului de stat

(40) În conformitate cu articolul 87 din Tratatul CE, constituie ajutor de stat incompatibil orice ajutor acordat de un stat membru sau prin resurse de stat, sub orice formă, care denaturează sau amenință să denatureze concurența prin favorizarea anumitor întreprinderi sau a producției anumitor bunuri, atât timp cât afectează comerțul între statele membre, dacă acesta nu se poate justifica în temeiul articolului 87 alineatul (2) sau (3) din Tratatul CE.

(41) Comisia remarcă faptul că ajutorul este acordat din resurse de stat unei întreprinderi individuale. Această situație se aplică în mod evident unei subvenții directe, dar și unei garanții, în special atunci când o întreprindere este în dificultate și se oferă o garanție de 100 % pentru împrumut⁽⁷⁾. Într-adevăr, garanția a permis întreprinderii să obțină un împrumut mai mare decât ar fi putut obține fără garanție.

(42) Întrucât există comerț cu produse din lemn între Slovenia și alte state membre, este probabil ca măsura să îmbunătățească poziția beneficiarului față de concurenții săi din Slovenia și UE. Prin urmare, ajutorul denaturează concurența și afectează comerțul dintre statele membre. În consecință, Comisia consideră că măsurile de față în favoarea întreprinderii Novoles Straža constituie ajutor de stat în conformitate cu articolul 87 alineatul (1) din Tratatul CE.

2. Existența unui nou ajutor de stat

(43) Autoritățile slovene au pus mai întâi sub semnul întrebării competența Comisiei de a evalua ajutorul în temeiul articolelor 87 și 88 din Tratatul CE, susținând că acesta a fost acordat înainte de aderare. În decizia de inițiere a procedurii, Comisia a clarificat faptul că actul obligatoriu din punct de vedere juridic prin care autoritățile naționale competente se angajează să acorde ajutorul constituie criteriul relevant pentru a decide dacă ajutorul a fost utilizat înainte sau după aderare⁽⁸⁾. În absența unei astfel de decizii înainte de aderare, măsura constituie un nou ajutor, chiar dacă se cunoștea în prealabil expunerea statului.

⁽⁷⁾ A se vedea punctele 2.1.2. și 4.2 din avizul Comisiei privind aplicarea articolelor 87 și 88 din Tratatul CE ajutorului de stat sub forma garanțiilor, JO C 71, 11.3.2000, p. 14.

⁽⁸⁾ A se vedea decizia de inițiere a procedurii (cf. nota de subsol 1), punctul 20 *et seq.*

(44) Comisia își menține concluzia inițială că actul obligatoriu din punct de vedere juridic prin care autoritățile naționale competente s-au angajat să acorde ajutorul nu a intrat în vigoare înainte de aderare. Dispozițiile slovene relevante afirmă că ajutorul urmează să fie acordat printr-o hotărâre de guvern având la bază o propunere din partea ministerului responsabil. Dacă deciziile anterioare ale comisiei interdepartamentale de experți și ale ministerului responsabil sunt necesare într-adevăr pentru acordare, acestea nu sunt suficiente pentru alocarea ajutorului. Decizia finală aparține guvernului. În cazul de față, hotărârea de guvern a fost emisă la 27 mai 2004, iar Slovenia a aderat la Uniunea Europeană la 1 mai 2004. Prin urmare, măsura constituie un nou ajutor și trebuie notificată în baza articolului 88 din Tratatul CE și evaluată în temeiul articolului 87 din Tratatul CE.

3. Compatibilitatea ajutorului

(45) Dat fiind faptul că ajutorul în discuție constituie ajutor pentru restructurare, acesta este compatibil cu piața comună dacă respectă criteriile prevăzute în Orientările comunitare privind ajutorul pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate (denumite în continuare „orientările”)⁽⁹⁾.

(46) Având în vedere observațiile și informațiile Sloveniei colectate în cursul investigației, Comisia a ajuns la următoarele concluzii referitor la punctele care au determinat-o să inițieze procedura formală.

3.1. Eligibilitate

(47) Având în vedere informațiile trimise de Slovenia, Comisia consideră că performanța întreprinderii, astfel cum este descrisă la considerentele 24-27 de mai sus, demonstrează că aceasta era într-adevăr o întreprindere aflată în dificultate la momentul la care s-a acordat ajutorul de stat în cauză. Comisia observă îndeosebi că problemele au făcut parte dintr-o tendință a anilor 2000-2004 și nu au reprezentat doar o întâmplare excepțională în 2003. Mai mult, autoritățile slovene au furnizat suficiente dovezi că în 2004 întreprinderea nu ar fi putut să își refinanțeze pe cont propriu datoriile pe termen scurt. Acest aspect nu este contrazis de faptul că întreprinderea a reușit să obțină refinanțare fără ajutor, deoarece acest fapt a fost realizat prin folosirea un nivel ridicat de garanție pe care întreprinderea nu l-ar fi putut oferi pentru întreaga sumă care trebuia refinanțată.

⁽⁹⁾ Întrucât ajutorul s-a acordat în mai 2004, acesta trebuie evaluat pe baza orientărilor din 1999, adică Orientările comunitare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate, JO C 288, 9.10.1999, p. 2.

(48) Comisia observă, de asemenea, explicațiile Sloveniei referitoare la natura acționariatului întreprinderii Novoles Straža. Având în vedere natura pasivă și resursele sărace de capital ale proprietarilor instituționali ai Novoles Straža, precum și fragmentarea acționariatului său rămas, Comisia acceptă că aceasta nu putea obține fondurile necesare de la acționarii săi. Din aceleași motive și luând în considerare faptul că niciun proprietar nu deține mai mult de 22 % din capitalul social al întreprinderii Novoles Straža, Comisia are, de asemenea, în vedere faptul că Novoles Straža nu aparține unui grup comercial mai mare.

(49) Prin urmare, Comisia acceptă că Novoles Straža a fost eligibilă pentru ajutorul de restructurare.

3.2. Redobândirea viabilității

(50) În decizia de inițiere a procedurii, Comisia a indicat că era neclar modul în care planul de restructurare ar permite întreprinderii Novoles Straža să își redobândească viabilitatea pe termen lung. Acest lucru avea legătură în principal cu proiectele financiare pe cinci ani care indicau modul în care întreprinderea putea evolua ca rezultat al măsurilor de restructurare. Comisia a remarcat faptul că Slovenia nu a transmis informațiile solicitate de Comisie pentru a analiza supozițiile referitoare la posibila performanță a întreprinderii Novoles Straža în cadrul planului de restructurare.

(51) În cursul procedurilor, Slovenia a transmis informațiile complementare menționate la considerentele 21 și 22 de mai sus. Aceste informații explică în mod adecvat temeiul supozițiilor. Comisia observă că previziunile privind vânzările pentru Novoles Straža ar putea părea în prezent destul de optimiste, dat fiind faptul că în 2005 și 2006 sectorul s-a confruntat cu o concurență acerbă din partea estului îndepărtat, având ca rezultat o ofertă în exces și o presiune de reducere a prețurilor. Cu toate acestea, nu a fost clar dacă aceste informații se cunoșteau deja la începutul anului 2004. Mai mult decât atât, Comisia însăși a observat în 2006 că: „producția și consumul de placaj au crescut semnificativ în ultimii ani, marcând o dezvoltare puternică pe piața exporturilor pentru anumite clase de calitate”⁽¹⁰⁾. Întrucât Comisia nu a primit informații contradictorii care ar putea pune sub semnul întrebării supozițiile întreprinderii sau ale sale, aceasta nu are motive să le conteste. De aceea, Comisia consideră că proiectele nu apar neplauzibile, îndoielile sale în această privință fiind reduse.

(52) În decizia de inițiere a procedurii, Comisia a descoperit, de asemenea, că planul de restructurare cuprindea mai

multe măsuri interne care, puse în aplicare, puteau contribui la redresarea economică a întreprinderii. În cursul investigației, Comisia a obținut informații despre faptul că întreprinderea nu a pus încă în aplicare toate măsurile de restructurare planificate. Potrivit autorităților slovene, motivele au fost, printre altele, primirea întârziată a ajutorului de stat și rezultatele operaționale mai defavorabile decât s-a anticipat. În acest context, Comisia observă că, în cadrul planului de restructurare, restructurarea tehnică urma să fie finanțată în principal din resurse proprii. Cu toate acestea, o asemenea slăbiciune nu a fost evidentă anterior, putând fi justificată prin faptul că ajutorul de stat trebuia să fie într-adevăr minimul necesar, în special pentru un stat membru care se angajează la un astfel de plan⁽¹¹⁾ în ajunul aderării. Astfel, în acest caz special, Comisia nu va considera slăbiciunea suficientă pentru a pune în discuție existența unui plan de restructurare viabil. Cu toate acestea, Comisia ar dori să reamintească faptul că aprobarea ajutorului este condiționată de punerea în aplicare deplină a planului de restructurare (punctul 43) și va fi monitorizată (punctul 46).

(53) Prin urmare, Comisia se așteaptă ca Slovenia, în conformitate cu punctul 46 din orientări, să transmită cel puțin două rapoarte de monitorizare, unul până la sfârșitul lunii ianuarie 2008 referitor la anul 2007, iar celălalt până la sfârșitul lunii ianuarie 2009 referitor la anul 2008, cuprinzând informații detaliate cu privire la performanța financiară a întreprinderii și la investițiile făcute. Comisia ar dori să sublinieze că întreprinderea ar putea fi obligată să ramburseze o parte din ajutorul de stat dacă investițiile planificate nu sunt puse în aplicare în totalitate, chiar dacă întreprinderea își redobândește viabilitatea fără a face toate investițiile⁽¹²⁾.

3.3. Ajutor limitat la minimum

(54) Ajutorul este, de asemenea, limitat la minimum. În special, au fost diminuate îndoielile Comisiei cu privire la prevederea unei contribuții proprii semnificative. În conformitate cu punctul 40 din orientări, ajutorul trebuie limitat la minimumul necesar pentru restabilirea viabilității, în timp ce beneficiarii ajutorului vor contribui semnificativ la planul de restructurare din propriile resurse.

(55) Explicațiile autorităților slovene referitoare la contribuția proprie, astfel cum se indică la considerentul 27, sunt detaliate suficient pentru a permite Comisiei să verifice dacă întreprinderea a făcut sau va face numeroase dezinvestiții semnificative între 2005 și 2008, de până la 30,5 % din costurile de restructurare. Mai mult decât atât, Comisia a observat că Novoles Straža a obținut o finanțare externă fără ajutor care se ridică la 8,5 %.

⁽¹¹⁾ A se vedea punctul 32 din orientări. Angajamentul a existat într-adevăr înainte de aderare, doar ajutorul fiind acordat ulterior.

⁽¹²⁾ A se vedea decizia Comisiei din 13 septembrie 2006, cauza nr. 350/2006 MSO, JO C 280, 18.11.2006, p. 4.

- (56) Pe de altă parte, Comisia subliniază că nu poate accepta deprecierea drept o contribuție proprie, deoarece aceasta nu oferă întreprinderii resursele disponibile și depinde de operațiuni viitoare care reprezintă rezultatul ajutorului de stat oferit ⁽¹³⁾.
- (57) De aceea, Comisia poate identifica în total o contribuție proprie de 39 %, care poate fi considerată drept semnificativă în conformitate cu orientările din 1999 ⁽¹⁴⁾.
- (58) Mai mult decât atât, ajutorul este, de asemenea, limitat la minimum pentru restabilirea viabilității, dat fiind faptul că ajutorul acoperă în esență necesitățile iminente de finanțare pentru împrumuturile scadente pe termen scurt, neîncercând astfel întreprinderea cu niciun surplus de lichidități.

3.4. Măsuri compensatorii

- (59) În conformitate cu punctele 35 și 36 din orientări, trebuie luate măsuri pentru a atenua pe cât posibil orice impact negativ al ajutorului de stat asupra concurențelor. Cu toate acestea, conform punctului 36 din orientări, nu sunt necesare asemenea măsuri compensatorii atunci când cota beneficiarului pe piața semnificativă este neglijabilă. În aceste cazuri, măsurile compensatorii nu constituie o condiție pentru a considera ajutorul compatibil cu piața comună.
- (60) Comisia nu contestă pretențiile autorităților slovene ca Novoles Straža să fie activă pe mai multe piețe de produse, pe care le definește ca placaj, scaune și alt mobilier. În ceea ce privește placajul, Comisia observă că, în caz de fuzionare, „ancheta de piață a confirmat la scară largă că tipul diferit de plăci din lemn de tipul placaj, placă dură, plăci aglomerate nefinisate și placate, mase plastice stratificate decorative (HPL/CPL) și componente de panou pe bază de lemn pentru industria mobilei și a construcțiilor aparțin unor piețe de produse diferite” ⁽¹⁵⁾.
- (61) Pentru definirea pieței semnificative, Slovenia a furnizat Comisiei un studiu de piață care indică segmentele de piață pentru piața semnificativă de produse din UE-25. În acest sens, Comisia are puține motive să se îndepărteze

de prezumția de la nota de subsol 20 din orientări cum că piața relevantă este SEE. Aceasta reamintește că a realizat anterior într-un caz de fuzionare ⁽¹⁶⁾ unele anchete de piață în industria produselor pe bază de lemn din Europa (inclusiv placă aglomerată din lemn) și că a tras concluzia că piața semnificativă a fost mai extinsă decât piața națională și cel mai puțin regională transfrontalieră. Acest fapt a fost confirmat de mari fluxuri comerciale transfrontaliere. Faptul că există, de asemenea, fluxuri comerciale similare în cazul placajului este confirmat de cifrele furnizate de experții interni ai Comisiei (de asemenea, contul de vânzări intracomunitare la export al întreprinderii Novoles Straža pentru mare parte din cifra sa de afaceri – 60 %). Mai mult decât atât, s-a descoperit că o piață regională transfrontalieră se întinde până la o distanță de circa 1 000 km, distanța variind în funcție de valoarea adăugată a produselor, adică distanța era chiar mai mare pentru produsele placate în comparație cu produsele neplacate. Întrucât placajul este deja un produs de calitate superioară, iar exporturile se referă în principal la placaj furnizut, costurile de transport sunt mai mici pentru placaj decât pentru placă aglomerată (și chiar mai mici pentru scaune și alt mobilier executate din placaj). Având în vedere cele de mai sus, Comisia consideră că piața semnificativă pentru produsele fabricate de Novoles Straža ar trebui să fie, dacă nu întregul SEE sau UE-25, cel puțin o mare parte din UE-25.

- (62) Dat fiind faptul că segmentul de piață al întreprinderii Novoles Straža în UE-25 nu depășește niciodată 0,13 % și că, în principiu, acesta n-ar trebui să depășească mai mult de dublul acestei sume dacă piața geografică s-ar reduce la jumătate, Comisia consideră că segmentul de piață se situează încă sub 1 %, aspect neglijabil având în vedere faptul că piața cuprinde un număr mare de producători mici și mijlocii ⁽¹⁷⁾. În consecință, nu sunt necesare măsuri compensatorii pentru a garanta că ajutorul de stat este compatibil cu piața comună.

3.5. Alt ajutor

- (63) În sfârșit, Slovenia a furnizat Comisiei suficiente informații referitoare la toate celelalte ajutoare primite de întreprindere pentru a permite o analiză adecvată a principiului „prima și ultima dată”. Conform acestui principiu, expus la punctele 48 *et seq.* din orientări, Comisia nu poate aproba ajutorul pentru restructurare pentru o întreprindere care a primit anterior un astfel de ajutor. Comisia consideră că acest principiu necesită luarea în considerare a oricărui ajutor pentru restructurare acordat în decursul celor zece ani care precedă ajutorul în discuție, indiferent dacă primul ajutor de stat a fost acordat înainte de garantarea aderării statului membru la UE.

⁽¹³⁾ Acest lucru s-a confirmat prin decizia Comisiei din 22 februarie 2006 privind cauza N 464/05 *AB Kauno*, punctul 17, JO C 270, 7.11.2006, p. 5 și, în ceea ce privește fluxul monetar din orientările din 1999, prin deciziile Comisiei din cauza C-19/2000 *TGI*, JO L 62, 5.3.2002, p. 30, punctul 106 și cauza C-30/1998 *Wildauer Kurbelwelle*, JO L 287, 14.11.2000, p. 51, punctul 52.

⁽¹⁴⁾ A se vedea, de asemenea, deciziile Comisiei din cauza C 39/2000 *Doppstadt*, JO L 108, 30.4.2003, p. 8, punctul 74 și cauza C 33/1998 *Babcock Wilcox*, JO L 67, 9.3.2002, p. 50.

⁽¹⁵⁾ Decizia Comisiei din 28 iunie 2006, cauza nr. COMM/M.4165 – *Sonae Industria/Hornitex*, punctul 11.

⁽¹⁶⁾ Decizia Comisiei din 28 iunie 2006, cauza nr. COMM/M.4165 – *Sonae Industria/Hornitex*, punctul 13.

⁽¹⁷⁾ Cel puțin în lumina altor exemple din orientările din 1999, a se vedea decizia Comisiei din cauza C-3/2005 *FSO*, JO C 100, 26.4.2005, p. 2, punctul 38 *et seq.*

- (64) Comisia remarcă în primul rând că întreprinderea nu a primit niciun fel de ajutor pentru restructurare în trecut. În special în ceea ce privește ajutorul care se ridică la 18,1 milioane de tolați sloveni (75 000 EUR) acordat în 1999 ca subvenție pentru rata dobânzii, au fost diminuate îndoielile Comisiei cum că acesta ar fi putut constitui ajutor pentru restructurare, având în vedere faptul că, la acea vreme, întreprinderea avea o cotă A/B și nu putea fi deci considerată în dificultate, iar ajutorul nu putea fi considerat drept ajutor pentru restructurare pasibil să declanșeze o încălcare a condiției „prima și ultima dată”.
- (65) Mai mult decât atât, Comisia observă corectarea greșelii birocratice făcute de către autoritățile slovene într-o trimitere anterioară, pe care o reprodușese în decizia de inițiere a procedurii, ceea ce înseamnă că toate măsurile de ajutor menționate în decizia respectivă sunt ca atare *de minimis*⁽¹⁸⁾. În plus, autoritățile slovene au clarificat că întregul ajutor în cauză a fost acordat înainte de aderare în alte scopuri decât ca ajutor pentru restructurare. Întrucât evaluarea ajutorului respectiv nu intră în competența Comisiei și faptul în sine că întreprinderea se afla în dificultate nu face ca acel ajutor să fie ajutor pentru restructurare conform orientărilor din 1999⁽¹⁹⁾, condiția „prima și ultima dată” nu este declanșată de niciuna dintre aceste măsuri de ajutor acordat anterior.

VI. CONCLUZIE

- (66) Având în vedere aspectele de mai sus, Comisia consideră că ajutorul în cauză reprezintă un ajutor de restructurare care satisface condițiile orientărilor aplicabile, adică orientările din 1999 privind restructurarea. Prin urmare, se concluzionează că, deși Slovenia a pus în aplicare în mod ilegal ajutorul de restructurare în favoarea Novoles Straža făcând abuz de articolul 88 alineatul (3) din Tratatul CE, ajutorul de stat este compatibil cu piața comună,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Ajutorul de stat pe care Slovenia l-a pus în aplicare pentru Novoles Straža este compatibil cu piața comună în sensul articolului 87 alineatul (3) litera (c) din Tratatul CE și al Orientărilor Comisiei adoptate în 1999 privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate.

Articolul 2

(1) Planul de restructurare se va pune în aplicare în întregime. Se vor lua toate măsurile necesare pentru a se garanta punerea în aplicare a planului.

(2) Punerea în aplicare a planului se monitorizează pe baza rapoartelor anuale comunicate Comisiei de către Slovenia. Până la sfârșitul lunii ianuarie 2008 se va transmite un raport referitor la activitățile din 2007, iar până la sfârșitul lunii ianuarie 2009 se va transmite un raport referitor la activitățile din 2008. Rapoartele vor conține informații detaliate cu privire la performanța financiară a întreprinderii și la investițiile făcute.

Articolul 3

Prezenta decizie se adresează Republicii Slovenia.

Adoptată la Bruxelles, 10 iulie 2007.

Pentru Comisie

Neelie KROES

Membri al Comisiei

⁽¹⁸⁾ A se vedea Regulamentul (CE) nr. 69/2001 al Comisiei din 12 ianuarie 2001 privind aplicarea articolelor 87 și 88 din Tratatul CE ajutorului *de minimis* (JO L 10, 13.1.2001, p. 30).

⁽¹⁹⁾ Ar putea diferi la punctul 20 din orientările din 2004.

DECIZIA COMISIEI

din 10 iulie 2007

privind ajutorul de stat C 19/06 (ex NN 29/06) aplicat de Slovenia în favoarea Javor Pivka Lesna Industrija d.d.

[notificată cu numărul C(2007) 3227]

(Numai textul în limba slovenă este autentic)

(Text cu relevanță pentru SEE)

(2008/91/CE)

COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene, în special articolul 88 alineatul (2) primul paragraf,

având în vedere Acordul privind Spațiul Economic European, în special articolul 62 alineatul (1) litera (a),

după ce părțile interesate au fost invitate să își prezinte observațiile în conformitate cu dispozițiile menționate anterior ⁽¹⁾,

întrucât:

I. PROCEDURĂ

- (1) La 1 decembrie 2004, Comisia a primit o plângere referitoare la pretinsul ajutor de stat acordat întreprinderii slovene de prelucrare a lemnului Javor Pivka Lesna Industrija d.d. (denumită în continuare „Javor Pivka”).
- (2) Plângerea se referea la măsurile financiare destinate societății Javor Pivka la 27 mai 2004 prin hotărârea guvernului sloven adoptată în temeiul articolului 21 din Legea slovenă privind ajutoarele de salvare și restructurare pentru întreprinderile aflate în dificultate. Ulterior, a reieșit că respectiva măsură nu fusese notificată Comisiei, pe motiv că fusese adoptată de comisia slovenă intersectorială de experți în ajutoare de stat la 23 aprilie 2004, respectiv înainte de aderare. Cu toate acestea, deoarece criteriul relevant pentru a stabili când se acordă ajutor de stat este actul obligatoriu din punct de vedere juridic prin care autoritatea națională competentă decide să acorde ajutor de stat, Comisia a considerat că măsura în cauză constituia un nou ajutor, care, prin urmare, ar fi trebuit notificat în temeiul articolului 88 și evaluat în temeiul articolului 87 din Tratatul CE ⁽²⁾.

(3) Prin scrisoarea din 16 mai 2006, Comisia a informat Slovenia că a hotărât să inițieze procedura prevăzută la articolul 88 alineatul (2) din Tratatul CE în ceea ce privește ajutorul menționat.

(4) Decizia Comisiei de a iniția procedura a fost publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* ⁽³⁾. Comisia a invitat părțile interesate să prezinte observații cu privire la ajutorul în cauză.

(5) Comisia nu a primit observații de la părțile interesate.

(6) Slovenia a prezentat observații prin scrisoarea din 17 iulie 2006. Prin scrisoarea din 23 februarie 2007 (ref. D/50797), Comisia a solicitat informații suplimentare, care i-au fost prezentate la 23 aprilie 2007. În plus, s-a organizat o reuniune între serviciile Comisiei și autoritățile slovene la 28 iunie 2006.

II. DESCRIEREA DETALIATĂ A AJUTORULUI

1. Beneficiarul

- (7) Javor Pivka produce articole semifinite din lemn și mobilier. Este situată în zona Pivka din Slovenia, o zonă care beneficiază de ajutor în sensul articolului 87 alineatul (3) litera (a) din Tratatul CE. În 2003, avea în jur de 800 de salariați. Are patru filiale asupra cărora deține controlul deplin.
- (8) Proprietatea asupra societății este împărțită între cca. 1 264 de acționari: nouă societăți de investiții sau alte persoane juridice dețin 60 % din acțiuni, restul de 40 % fiind împărțit între 1 255 de acționari, niciunul dintre aceștia nedeținând mai mult de 1 % ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ JO C 194, 18.8.2006, p. 26.

⁽²⁾ Detaliile procedurii au fost descrise în decizia de inițiere a procedurii (a se vedea nota de subsol 1) și rămân relevante în sensul prezentei decizii.

⁽³⁾ A se vedea nota de subsol 1.

⁽⁴⁾ Cifre valabile la 30 ianuarie 2004.

- (9) În anii anteriori acordării ajutorului, Javor Pivka s-a confruntat cu dificultăți financiare. Principalii indicatori financiari și de funcționare sunt prezentați în tabelul de mai jos:

Tabelul 1

Indicatori financiari pentru Javor Pivka

Indicator (în mii de SIT) (*)	2000	2001	2002	2003
Venit net din vânzări	8 114 374	7 884 954	8 174 323	8 124 711
Inventarul produselor finite și al celor în curs de producție	867 609	1 030 323	894 302	1 121 632
Rezultat financiar net/din exploatare net	56 566	- 137 030	- 303 729	- 578 268
Total profit/pierdere	56 566	- 80 464	- 384 193	- 962 461
Flux de trezorerie	480 468	333 324	104 522	- 162 879

(*) Orice conversie a sumelor din SIT în EUR este pur orientativă și se bazează pe cursul 1 EUR = 240 SIT.

2. Program de restructurare

- (10) Pentru a-și depăși dificultățile, Javor Pivka a prezentat Ministerului Economiei, în aprilie 2004, un plan de restructurare pentru perioada 2004-2008.
- (11) Societatea a declarat că dificultățile sale se datorau faptului că nu poate fi competitivă în fața importurilor de la producătorii din țările în curs de dezvoltare, care vând la prețuri reduse pe piețele tradiționale de export ale societății (în special Germania și SUA). Pentru a face față acestei concurențe și a-și redobânda viabilitatea, Javor Pivka a identificat necesitatea de a-și crește productivitatea prin modernizare tehnologică și reducerea costurilor și de a se re poziționa în nișe de desfacere cu marjă mai ridicată și pe noi piețe geografice.
- (12) În acest scop, programul de restructurare prevedea următoarele măsuri:
- (13) *Restructurare tehnologică:* Aceasta implica modernizarea completă a echipamentelor și a programelor de producție învechite. Obiectivul era nu de a crește capacitatea de producție, ci productivitatea, și de a face față cerințelor clienților prin introducerea de noi produse și prin adaptarea la standardele de producție ecologică. Noile instalații de producție ar permite, de asemenea, societății să treacă de la produsele intermediare la bunuri cu un grad mai ridicat de prelucrare și, deci, cu o valoare adăugată superioară (în special prin programul de producție de placaj). Costurile acestei părți a planului de restructurare urmau să fie suportate după cum urmează: 50 % din credite bancare garantate de stat, iar restul de 50 % din fondurile proprii ale societății Javor Pivka.
- (14) *Restructurarea forței de muncă:* Această parte a planului prevedea reducerea forței de muncă cu 100 de concedieri (cu drept la plăți compensatorii) și formarea profesională a restului de 700 de lucrători, astfel încât aceștia să-și adapteze aptitudinile la noile cerințe ale programului de restructurare.
- (15) *Revizuirea strategiei comerciale:* Un alt element al planului de restructurare consta în adaptarea la modificările cererii și concurenței survenite pe vechile piețe ale societății, prin re poziționarea acesteia pe nișe de piață noi și mai profitabile și prin pătrunderea pe noi piețe (în special Rusia, în ceea ce privește mobilierul, și Europa de Sud-Est). În ceea ce privește produsele, societatea intenționa să treacă la produse de placaj cu grad mai mare de finisare, în special la placaje pentru industria construcțiilor și, în sectorul mobilierului, la scaune speciale pentru spitale, pentru aziluri de bătrâni și alte astfel de instituții.
- (16) *Reorganizarea structurilor societății:* Redobândirea viabilității necesita, de asemenea, o anumită reorganizare a societății (de exemplu, fuzionarea filialelor și îmbunătățirea monitorizării costurilor prin centralizarea funcțiilor de vânzări, achiziții și finanțe). Costul acestor măsuri urma să fie acoperit integral din resursele proprii ale societății Javor Pivka.

- (17) *Restructurare financiară*: Cantitatea insuficientă de lichidități a dus la pasive tot mai mari și la o sarcină financiară crescută. Scopul restructurării financiare era de a adapta sursele de finanțare ale societății și calendarele de rambursare ale acesteia, astfel încât să se asigure capacitatea sa de plată curentă și pe termen lung. Activitățile urmau să se concentreze pe reeșalonarea datoriilor, pe reducerea ratelor dobânzii, pe prelungirea termenelor de rambursare și pe obținerea unui moratoriu de rambursare a principalului.

3. Costurile și finanțarea restructurării

- (18) Tabelul prezentat în continuare oferă o imagine generală asupra finanțării costurilor de restructurare ⁽⁵⁾:

Tabelul 2

Costurile și finanțarea restructurării

Fonduri necesare (în mii de SIT)	Fonduri proprii	Subvenții	Garanție	Total
Restructurare financiară	400 000	0	0	400 000
Restructurarea piețelor	496 000	0	0	496 000
Restructurare tehnologică	999 000	0	1 100 000	2 099 000
Restructurarea forței de muncă	219 750	382 250	0	602 000
Restructurare organizațională	4 900	0	0	4 900
Total	2 119 650	382 250	1 100 000	3 601 900

- (19) Principalul element de ajutor din resurse de stat constă în garanțiile de stat care acoperă credite în cuantum de 1 100 000 000 SIT, destinate să finanțeze restructurarea tehnologică a societății Javor Pivka. Autoritățile slovene au primit drept garanții colaterale o ipotecă pe activele deținute de Javor Pivka în valoare corespunzătoare sumei acoperite de garanții, respectiv 1 100 000 000 SIT (aproximativ 4 584 000 EUR).
- (20) În plus, s-a acordat ajutor sub forma unui grant de 382 250 000 SIT (aproximativ 1 592 000 EUR) pentru costurile de restructurare a forței de muncă. Respectivul ajutor este destinat plăților compensatorii pentru lucrătorii concediați și acoperirii costurilor de formare profesională a lucrătorilor păstrați.
- (21) Slovenia a declarat că Javor Pivka urma să contribuie cu 2 119 650 000 SIT (aproximativ 8 832 000 EUR) la restructurare, sumă corespunzătoare cu 53,7 % din costurile totale.

4. Situația pieței

- (22) Javor Pivka produce următoarele produse, pentru care cotele sale de piață în UE sunt după cum urmează (cifrele se referă la anul 2003, iar codurile NC se referă la Nomenclatura Combinată):
- (a) panouri de cofraj (cod NC 4418 40): 3,91 %;
  - (b) panouri de placaj (cod NC 4412): 0,18 %;
  - (c) foi de placaj (cod NC 4408): 0,22 %;
  - (d) scaune din lemn (cod NC 9401 61 + 9401 69 + 9401 90 30): 0,08 %.

⁽⁵⁾ În cursul procedurii, Slovenia a declarat că toate costurile restructurării financiare erau „în afara programului de restructurare” și că urmau să fie suportate din credite comerciale obținute de Javor Pivka fără mobilizarea vreunui ajutor de stat. Suma corespunzătoare, respectiv 400 000 000 SIT, nu a fost inclusă de Slovenia în cuantumul costurilor programului de restructurare. Cu toate acestea, Comisia consideră că restructurarea financiară este o parte integrantă și necesară a programului de restructurare și că, prin urmare, costurile aferente acesteia ar trebui incluse în costurile restructurării. Finanțarea restructurării financiare, în măsura în care este garantată prin credite obținute în condiții de piață și fără mobilizarea vreunui ajutor de stat, se va considera a fi o contribuție proprie a companiei Javor Pivka. În prezentul tabel, ca de altfel și în restul deciziei, Comisia a inclus respectivele sume în costurile de restructurare și în „fondurile proprii”.

- (23) Cota de piață totală a societății Javor Pivka pentru gama sa de produse pe piața UE-25 era 0,21 % în 2003.

III. MOTIVELE PENTRU ÎNȚIEREA PROCEDURII ÎN TEMEIUL ARTICOLULUI 88 ALINEATUL (2) DIN TRATATUL CE

- (24) După cum s-a menționat anterior, autoritățile slovene nu au notificat măsurile adoptate în favoarea societății Javor Pivka. În scrisoarea din 16 mai 2006, prin care se anunța inițierea procedurii în temeiul articolului 88 alineatul (2) din Tratatul CE, Comisia a explicat în detaliu de ce anume măsurile în cauză constituiau un ajutor nou care ar fi trebuit notificat în temeiul articolului 88 din Tratatul CE și evaluat în temeiul articolului 87 din Tratatul CE.

- (25) De asemenea, Comisia și-a exprimat îndoiala cu privire la compatibilitatea ajutorului cu piața comună, în special cu Orientările din 1999 ale Comunității privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate ⁽⁶⁾ (denumite în continuare „orientările”), din următoarele motive:

- (a) Comisia nu era convinsă că Javor Pivka era eligibilă pentru ajutor de restructurare în temeiul respectivelor orientări. Comisia a ridicat, în special întrebarea dacă societatea „se afla în dificultate” în sensul orientărilor, deoarece performanțele sale slabe din 2003 puteau fi un eveniment singular, fără să se înscrie într-o tendință de durată. Comisia nu era sigură nici că Javor Pivka nu aparținea unui grup comercial mai mare, nici că nu ar fi putut, eventual, să obțină fondurile necesare de la proprietarii săi;
- (b) Nu era clar modul în care societatea urma să-și redobândească viabilitatea pe termen lung, întrucât Comisia nu primise suficiente date pentru a putea evalua performanța viitoare preconizată de planul de restructurare;
- (c) Nu s-a furnizat nicio analiză de piață care să justifice absența măsurilor compensatorii;
- (d) Comisia și-a exprimat, de asemenea, îndoiala că ajutorul s-ar limita la minimumul necesar, deoarece nu era cert dacă Javor Pivka prevăzuse o contribuție proprie semnificativă la costurile de restructurare, nefiind clar modul în care urma să fie mobilizate fondurile proprii ale societății;
- (e) În fine, Comisia a solicitat informații privind orice alte ajutoare acordate societății Javor Pivka în 2004, pentru a se asigura că nu mai primise în prealabil alte ajutoare de salvare și de restructurare; în acest din urmă caz, condiția „o dată și singura dată” stabilită la punctele 48-51 din orientări ar fi interzis ca societatea să primească din nou un astfel de ajutor.

⁽⁶⁾ Orientările Comunității privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea societăților aflate în dificultate, JO C 288, 9.10.1999, p. 2.

IV. COMENTARIILE DIN PARTEA SLOVENIEI

- (26) În cursul procedurii oficiale, Slovenia a prezentat următoarele comentarii.

1. Ajutor nou sau ajutor acordat înainte de aderare

- (27) Slovenia a insistat asupra faptului că decizia de acordare a ajutorului, care era obligatorie pentru statul sloven, fusese adoptată în temeiul avizului favorabil al comisiei intersectoriale de experți. Întrucât decizia în cauză fusese adoptată la 6 aprilie 2004, adică înainte de aderarea Sloveniei la Uniunea Europeană, și având în vedere că ajutorul nu s-a mai acordat după aderare, Slovenia a considerat că acesta reprezenta un ajutor acordat înainte de aderare, neputându-i-se aplica dispozițiile articolului 87 și ale articolului 88 alineatul (3) din Tratatul CE.

2. Eligibilitate

2.1. Noțiunea de întreprindere „aflată în dificultate”

- (28) Slovenia a demonstrat, *inter alia*, prin prezentarea indicatorilor de performanță din tabelul 1 de mai sus, că Javor Pivka manifesta mai multe dintre caracteristicile unei întreprinderi aflate în dificultate și că acesta nu era doar un eveniment izolat din 2003, ci o tendință care s-a extins pe o perioadă de patru ani (2000-2003).
- (29) În acest sens, Slovenia a subliniat că Javor Pivka nu reușise să-și mărească venitul net din vânzări pe parcursul întregii perioade în cauză. Rezultatul financiar a fost negativ pe parcursul întregii perioade, cu excepția anului 2000, iar pierderile au crescut între 2001 și 2003. Nivelul pierderilor curente din 2003 se apropia de jumătate din capitalul social al societății. Venitul din vânzări, capitaluri proprii și active a fost negativ și s-a deteriorat continuu între 2001 și 2003. Fluxul de trezorerie disponibil din exploatare a scăzut pe parcursul perioadei și a fost negativ în 2003. Această tendință negativă a culminat cu pericolul foarte mare de faliment cu care s-a confruntat Javor Pivka în 2003.

2.2. Proprietatea asupra societății Javor Pivka

- (30) Slovenia a clarificat structura proprietății asupra societății Javor Pivka, făcând referire la particularitățile modelului de privatizare aplicat de Slovenia după căderea regimului comunist. Slovenia a aplicat noțiunea specială conform căreia capitalul societăților nu avea proprietari identificabili, fie ei privați sau publici, ci era un „capital social” care aparținea populației în general. Procesul de privatizare a încercat să transforme acest concept abstract în structuri mai clare de proprietate prin intermediul certificatelor de proprietate distribuite populației. Respectiv cele certificate puteau fi schimbate cu acțiuni la fostele societăți „sociale”.

- (31) În cadrul acestui proces, un rol important a fost jucat de așa-numitele societăți de investiții autorizate (cunoscute sub acronimul „PID”) și de societățile de gestionare („DZU”), care au fost înființate pentru a permite investitorilor privați să-și utilizeze certificatele în comun. În continuare, certificatele au fost transformate de PID în acțiuni la diverse societăți privatizate, în timp ce investitorii individuali au primit, în schimb, acțiuni la PID, și nu direct la societățile privatizate (PID acționând similar unui fond de investiții).
- (32) Cu toate acestea, PID nu dețineau fonduri libere disponibile (moneda investițiilor lor fiind certificatele) și nu aveau competențele profesionale și experiența necesare pentru a participa activ la guvernarea corporativă. Prin urmare, PID au fost proprietari pasivi care au avut un rol minor sau inexistent în conducerea societăților pe care le dețineau.
- (33) Astfel de investitori pasivi sunt și majoritatea proprietarilor societății Javor Pivka (cca. 44 % din capitalul social). Aceștia nu dețin capital proaspăt pe care să-l poată investi în societate. Acest fapt s-a putut observa atunci când, la elaborarea programului de restructurare, toți proprietarii instituționali au fost invitați să participe la refinanțare, însă niciunul nu a dat curs acestei invitații. Un alt segment de 40 % din capitalul social este divizat între 1 255 de mici acționari, astfel încât rezultă că cel puțin 80 % din proprietatea asupra Javor Pivka nu este administrată în mod activ.

3. Redobândirea viabilității

- (34) În ceea ce privește acest aspect, Slovenia a explicat că perspectivele de performanță a societății Javor Pivka preconizate în planul de restructurare și redobândirea ulterioară a viabilității acesteia se bazaseră pe analize de piață incluse în planul de restructurare, pe vânzări estimate ale societății în diversele sale segmente și pe studii de piață.
- (35) Pentru a demonstra fiabilitatea respectivelor previziuni, Slovenia a prezentat informații suplimentare. În special, Slovenia a menționat sursele datelor pe care se bazaseră estimările și a prezentat vânzările estimate pentru anii 2004-2006, defalcate pe articole specifice din gama de produse a societății.

4. Măsuri compensatorii

- (36) În privința acestui aspect, Slovenia a susținut că nu erau necesare măsuri compensatorii, întrucât, având în vedere cota de piață neglijabilă a societății Javor Pivka, nu s-ar fi produs denaturări necuvenite ale concurenței. În plus, Slovenia a susținut că necesitatea măsurilor compensatorii trebuie evaluată ținându-se seama în mod corespunzător de faptul că Javor Pivka este situată într-o zonă eligibilă pentru ajutor regional în temeiul articolului 87 alineatul (3) litera (a) din Tratatul CE (a se vedea punctul 54 din orientări).

5. Contribuția proprie

- (37) Slovenia a menționat sursele contribuțiilor proprii ale societății Javor Pivka, după cum se arată în tabelul de la considerentul 18 din prezenta decizie. Fondurile

urmau să fie furnizate astfel: decapitalizarea activelor (financiare și imobiliare) urma să furnizeze 958 427 170 SIT; alți 900 000 000 SIT ar fi provenit din credite bancare obținute în condiții de piață, fără mobilizarea vreunui ajutor; restul urma să fie obținut din „deprecierea și amortizarea” activelor (estimate la un quantum total de 1 111 786 000 SIT în perioada 2004-2006).

6. Alte ajutoare

- (38) În legătură cu acest ultim punct, Slovenia a informat Comisia că Javor Pivka beneficiase de ajutor de stat în cadrul măsurilor de economisire a energiei. Respectivul ajutor fusese acordat în cadrul unui sistem de promovare a surselor de energie regenerabilă, de consum eficient al energiei și de cogenerare a energiei termice și electrice. Ajutorul a fost acordat la 1 septembrie 2003 și vărsat la 19 februarie 2004. Prezenta informație a fost coroborată cu documentele relevante.

V. EVALUAREA AJUTORULUI

1. Existența ajutorului de stat

- (39) În conformitate cu articolul 87 din Tratatul CE, orice ajutor acordat de un stat membru sau din resurse de stat, indiferent sub ce formă, care denaturează sau amenință să denatureze concurența prin favorizarea anumitor întreprinderi sau a producției anumitor bunuri, în măsura în care afectează comerțul între statele membre, constituie ajutor de stat incompatibil, cu excepția cazului în care ar fi justificat în temeiul articolului 87 alineatul (2) sau (3) din Tratatul CE.
- (40) Comisia remarcă faptul că ajutorul este acordat din resurse de stat în favoarea unei anumite societăți. Criteriul favorizării unei anumite societăți este, de asemenea, îndeplinit. În ceea ce privește ajutorul acordat sub forma unui grant, avantajele pentru beneficiar sunt evidente. În cazul garanției, avantajul poate părea mai puțin evident, întrucât Javor Pivka a oferit garanții colaterale sub forma unei ipoteci în schimbul garanției. Cu toate acestea, autoritățile slovene au convenit să ofere garanții în schimbul unei ipoteci cu rată de 1:1 (valoarea ipoteci fiind egală cu suma acoperită de garanție). Pe de altă parte, creditorii comerciali nu ar fi oferit un credit la o rată a ipoteci sub 2,5:1. La momentul respectiv, societatea Javor Pivka nu ar fi fost capabilă să ofere o ipotecă suficientă pentru a garanta același credit în condiții comerciale. De fapt, ipoteca oferită drept garanție reprezenta nivelul maxim al proprietății negrevate deținute de Javor Pivka la acel moment. În consecință, garanția oferită de autoritățile slovene a favorizat societatea Javor Pivka, permițându-i să obțină un credit mai mare decât ar fi reușit în condiții normale în schimbul garanției colaterale pe care o putea oferi.
- (41) Deoarece există comerț cu produse de lemn prelucrat și cu mobilier între Slovenia și alte state membre, măsura poate să îmbunătățească poziția beneficiarului în raport cu concurenții săi din Slovenia și din UE. De aceea, poate denatura concurența și poate afecta comerțul dintre statele membre.

- (42) Prin urmare, Comisia consideră că garanția și subvenția în curs de aplicare constituie ajutor de stat în înțelesul articolului 87 alineatul (1) din Tratatul CE.

2. Existența unui ajutor nou

- (43) Autoritățile slovene au contestat, în primul rând, competența Comisiei de a evalua ajutorul în temeiul articolelor 87 și 88 din Tratatul CE, argumentând că ajutorul fusese acordat înainte de aderare. După cum a clarificat Comisia în decizia sa de inițiere a procedurii, pentru a stabili dacă un ajutor a intrat în vigoare înainte sau după aderare, criteriul relevant este actul obligatoriu din punct de vedere juridic prin care autoritățile naționale competente decid să acorde ajutorul ⁽⁷⁾. În absența unei astfel de decizii înainte de aderare, măsura constituie ajutor nou, chiar dacă angajamentul statului în acest sens era cunoscut în prealabil.
- (44) În situația de față, Comisia conchide că actul obligatoriu din punct de vedere juridic prin care autoritățile naționale competente s-au angajat să acorde ajutorul nu a intrat în vigoare înainte de aderare. Dispozițiile slovene relevante menționează că ajutorul trebuie acordat prin hotărâre de guvern, pe baza unei propuneri a ministerului de resort. Deși deciziile comisiei intersectoriale de experți și ale ministerului de resort sunt, într-adevăr, condiții prealabile necesare pentru acordarea ajutorului, acestea nu sunt și suficiente. Decizia finală revine guvernului. În cazul de față, hotărârea de guvern a fost adoptată la 27 mai 2004, iar Slovenia a aderat la Uniunea Europeană la 1 mai 2004. Prin urmare, măsurile în cauză constituie ajutor nou și ar fi trebuit notificate în temeiul articolului 88 din Tratatul CE și evaluate în temeiul articolului 87 din Tratatul CE.

3. Compatibilitatea ajutorului

- (45) Având în vedere că ajutorul în cauză este un ajutor de restructurare, acesta este compatibil cu piața comună dacă respectă criteriile stabilite în orientări.
- (46) Ținând seama de comentariile prezentate de Slovenia și de informațiile culese în cursul anchetei, Comisia a concluzionat următoarele în ceea ce privește aspectele care au motivat inițierea procedurii oficiale.

3.1. Eligibilitate

- (47) Ținând seama de informațiile prezentate de Slovenia, Comisia consideră că performanțele societății Javor Pivka, descrise la punctul II.1 anterior, indică faptul că aceasta era într-adevăr o întreprindere în dificultate la momentul acordării ajutorului de stat în cauză. Comisia remarcă, în special, faptul că societatea Javor Pivka s-a confruntat cu pierderi din ce în ce mai mari, cu cifre de

afaceri în scădere și cu fluxuri de trezorerie din ce în ce mai reduse. Comisia mai remarcă, de asemenea, că aceste probleme s-au înscris într-o tendință de durată, manifestată în anii 2000-2004, și nu au fost un eveniment singular produs în 2003.

- (48) Comisia ține seama, de asemenea, de explicațiile Sloveniei privind natura proprietății asupra societății Javor Pivka. Având în vedere natura pasivă și resursele de capital reduse ale proprietarilor instituționali ai societății Javor Pivka, precum și fragmentarea restului proprietății, Comisia acceptă faptul că societatea nu a putut obține de la acționarii săi fondurile necesare. Din aceleași motive și ținând seama de faptul că niciun proprietar nu deține mai mult de 15 % din capitalul social al societății Javor Pivka, Comisia consideră că Javor Pivka nu aparține unui grup comercial mai mare.
- (49) Prin urmare, Comisia acceptă eligibilitatea societății Javor Pivka pentru acordarea ajutorului de restructurare.

3.2. Redobândirea viabilității

- (50) Comisia a precizat în decizia de inițiere a procedurii că nu era clar cum anume va permite planul de restructurare a societății Javor Pivka să-și redobândească viabilitatea pe termen lung. Acest aspect se referea, în special, la estimările pe cinci ani care indicau evoluția probabilă a societății în urma aplicării măsurilor de restructurare. Comisia a remarcat că Slovenia nu prezentase informațiile solicitate de Comisie pentru a evalua ipotezele privind performanțele probabile ale societății Javor Pivka în conformitate cu planul de restructurare.
- (51) În cursul procedurii, Slovenia a prezentat informațiile suplimentare menționate la punctul IV.3 anterior. Respectivele informații explică în mod adecvat temeiul ipotezelor. Comisia remarcă faptul că estimările privind performanțele de vânzări ale societății Javor Pivka ar putea părea optimiste în prezent, dat fiind faptul că în 2005 și în 2006 sectorul s-a confruntat cu o concurență acerbă din partea Orientului Îndepărtat, concurență care a dus la un exces de ofertă și la presiunea de a se reduce prețurile. Totuși, nu este clar dacă aceste informații erau deja cunoscute la începutul anului 2004. În plus, chiar Comisia a observat în 2006 că: „producția și consumul de placaj au crescut considerabil în ultimii câțiva ani, pentru anumite niveluri de calitate ale acestor produse dezvoltându-se o piață de export puternică” ⁽⁸⁾. Întrucât Comisia nu a primit informații contradictorii care să pună la îndoială propriile sale ipoteze sau pe cele ale societății, nu are motive să le conteste. Prin urmare, Comisia consideră că estimările făcute în 2004 nu par neverosimile și declară că îndoielile sale cu privire la acest aspect și-au găsit răspunsul.

⁽⁷⁾ A se vedea decizia de inițiere a procedurii (menționată la nota de subsol 1), punctele 19 și 20, precum și Decizia Comisiei în Cauza C-3/2005, FSO, JO C 100, 26.4.2005, p. 2, punctul 38 *et seq.*

⁽⁸⁾ http://ec.europa.eu/enterprise/forest_based/tradeflows_en.html

3.3. Măsuri compensatorii

- (52) În conformitate cu punctele 35 și 36 din orientări, trebuie luate măsuri pentru a atenua cât se poate de mult orice efecte negative ale ajutorului de stat asupra concurențelor. Cu toate acestea, nu sunt necesare astfel de măsuri compensatorii în cazul în care cota din piața relevantă deținută de beneficiar este neglijabilă. În cazurile respective, măsurile compensatorii nu sunt o condiție pentru a stabili că ajutorul este compatibil cu piața comună.
- (53) Comisia remarcă faptul că, în conformitate cu informațiile furnizate de autoritățile slovene, Javor Pivka este activă pe mai multe piețe de produse (placaj, panouri de cofraj, foi de placaj și mobilier; a se vedea considerentul 22 din prezenta decizie). În ceea ce privește placajul, Comisia remarcă în primul rând faptul că, într-un caz de fuziune, o „anchetă de piață a confirmat pe larg că diferitele tipuri de plăci din lemn precum placajul, plăcile dure din fibră, produsele aglomerate brute și produsele aglomerate placate, foile laminate decorative (HPL/CPL) și paneele din lemn pentru mobilier și industria construcțiilor, aparțin unor piețe de produse diferite⁽⁹⁾.”
- (54) În ceea ce privește definirea pieței relevante, Slovenia a furnizat Comisiei un studiu de piață care precizează cotele pentru piața relevantă a produsului din UE-25. În această perspectivă, Comisia are puține motive să pornească de la ipoteza din nota de subsol 20 a orientărilor, conform căreia piața relevantă este SEE. Comisia reamintește că, anterior, derulase anumite studii de piață în domeniul industriei produselor din lemn din Europa (inclusiv, în special, plăci aglomerate din lemn) cu ocazia unui caz de fuziune⁽¹⁰⁾, ajungând la concluzia că piața relevantă era mai vastă decât piața națională, fiind cel puțin o piață regională transfrontalieră. Acest lucru s-a constatat pe baza unor fluxuri comerciale transfrontaliere ample. Faptul că există fluxuri comerciale similare în cazul placajului este indicat de cifrele furnizate de Slovenia și confirmate de experții interni ai Comisiei (o confirmare suplimentară este faptul că majoritatea cifrei de afaceri a societății Javor Pivka este reprezentată de exporturile intracomunitare – 55 %). De asemenea, s-a constatat că piața „regională transfrontalieră” se întinde pe o distanță de aproximativ 1 000 km, distanța variind în funcție de valoarea adăugată a produselor; mai precis, produsele placate sunt comercializate pe distanțe mai mari decât cele neplacate. Cum placajul este deja un produs de calitate superioară și exporturile se referă în special la placaj, costurile de transport sunt mai mici decât cele pentru plăci aglomerate (și chiar mai mici pentru scaune și alte articole de mobilier realizate din placaj). Ținând seama de cele menționate anterior, Comisia consideră că piața relevantă a produselor

fabricate de Javor Pivka ar trebui să fie considerată, dacă nu întregul SEE sau UE-25, cel puțin o bună parte din UE-25.

- (55) Deoarece cota de piață din UE-25 a societății Javor Pivka, după cum se indică la punctul II.4 anterior, a fost de 0,21 % (în 2003) pentru ansamblul gamei sale de produse și cum respectiva cotă ar crește, în principiu, de maximum două ori, chiar dacă piața geografică s-ar reduce la jumătate, Comisia consideră că valoarea cotei de piață ar rămâne încă mult sub 1 %, valoare care, dacă ținem seama și de faptul că piața conține un mare număr de producători mici și mijlocii, poate fi considerată neglijabilă⁽¹¹⁾. În consecință și deoarece prezenta decizie se bazează pe orientările din 1999, nu sunt necesare măsuri compensatorii pentru a se asigura compatibilitatea ajutorului de stat cu piața comună.

3.4. Ajutor limitat la minimum

- (56) În conformitate cu punctul 40 din orientări, ajutorul trebuie să se limiteze la un minimum necesar pentru a permite restructurarea, iar beneficiarii trebuie să contribuie în mod semnificativ la planul de restructurare, din propriile lor resurse, „inclusiv prin vânzarea activelor care nu sunt esențiale pentru supraviețuirea societății sau din finanțări externe obținute în condiții de piață”.
- (57) Contribuția proprie a societății Javor Pivka la restructurare este descrisă la punctul IV.5 anterior. Trebuie spus de la început că, din perspectiva Comisiei, deprecierea activelor nu poate fi acceptată drept contribuție proprie în adevăratul sens al cuvântului⁽¹²⁾, deoarece nu aduce societății resursele necesare și depinde de operațiuni viitoare care rezultă din ajutorul de stat acordat⁽¹³⁾. Prin urmare, fondurile din această sursă nu pot fi luate în considerare în sensul calculării contribuției proprii a societății Javor Pivka.
- (58) Pe de altă parte, activele decapitalizate de Javor Pivka nu par esențiale pentru supraviețuirea acesteia, rezultatele acestei vânzări constituind, prin urmare, o contribuție proprie valabilă. Același lucru este adevărat în ceea ce privește fondurile obținute din credite contractate de la bănci în condiții de piață și libere de orice componentă de ajutor. Împreună, fondurile din aceste surse se ridică la 2 119 650 000 SIT, valoare considerată de Comisie drept contribuția proprie la restructurare a societății Javor Pivka.

⁽¹¹⁾ Pentru a vedea alte exemple în temeiul orientărilor din 1999, a se vedea Decizia Comisiei în cauza C-3/2005, FSO, JO C 100, 26.4.2005, p. 2, punctul 38 *et seq.*

⁽¹²⁾ Decizia Comisiei din 22 februarie 2006 în Cauza N 464/05, AB Kauno, JO C 270, 7.11.2006, punctul 17.

⁽¹³⁾ Acest lucru a fost confirmat, în ceea ce privește fluxul de trezorerie, de deciziile Comisiei din cauzele C-19/2000, TGI, JO L 62, 5.3.2002, p. 30, punctul 106, și C-30/1998, Wildauer Kurbelwelle, JO L 287, 14.11.2000, p. 51, punctul 52, și, în ceea ce privește orientările din 2004, din AB Kauno (a se vedea nota de subsol 12).

⁽⁹⁾ Cauza COMM/M.4165, Sonae Industria/Hornitex, Decizia Comisiei din 28 iunie 2006, punctul 11.

⁽¹⁰⁾ Cauza COMM/M.4165, Sonae Industria/Hornitex, Decizia Comisiei din 28 iunie 2006.

(59) Contribuția proprie corespunde cu 45,5 % din totalul costurilor de restructurare, procent care poate fi considerat semnificativ, în conformitate cu orientările ⁽¹⁴⁾. De asemenea, ajutorul pare să se limiteze la minimumul necesar, deoarece furnizează doar fondurile suplimentare necesare pentru restructurarea tehnologică și pentru restructurarea forței de muncă, fără să furnizeze societății niciun fel de lichidități în plus.

3.5. Alte ajutoare

(60) În conformitate cu principiul „o dată și singura dată” prevăzut la punctele 48-51 din orientări, Comisia nu poate aproba acordarea ajutorului de restructurare unei societăți care a mai primit ajutor de restructurare. Comisia consideră că acest principiu îi impune să țină seama de orice ajutor de restructurare acordat în intervalul de zece ani premergător acordării ajutorului în cauză, indiferent dacă primul ajutor de stat fusese acordat înainte de aderarea statului membru la UE. Ajutoarele de stat de alt tip decât ajutoare de restructurare nu sunt relevante în acest sens.

(61) Slovenia a afirmat că scopul primului ajutor acordat societății a fost promovarea economiei de energie în scopuri de protecție a mediului. La cunoștința Comisiei nu a ajuns niciun fapt care să pună la îndoială această informație. Prin urmare, Comisia acceptă faptul că respectivul ajutor nu a fost acordat în scopuri de restructurare și că nu trebuie luat în considerare la aplicarea principiului „o dată și singura dată”.

4. Observație suplimentară

(62) În cursul procedurii a reieșit că punerea în aplicare a planului de restructurare a fost întârziată și că anumite părți ale restructurării tehnologice nu au fost puse în aplicare în conformitate cu calendarul. Se pare că aceste probleme ale planului de restructurare nu erau evidente în momentul acordării ajutorului și că, prin urmare, ele nu justifică punerea la îndoială a capacității planului de a redobândi viabilitatea societății Javor Pivka. Cu toate acestea, Comisia reamintește că aprobarea ajutorului este condiționată de punerea completă în aplicare a planului de restructurare (punctul 43 din orientări) și că acest lucru trebuie monitorizat (punctul 45 din orientări).

(63) Prin urmare, Comisia se așteaptă ca Slovenia, în temeiul punctului 46 din orientări, să prezinte cel puțin două rapoarte de monitorizare, unul referitor la 2007, de prezentat la sfârșitul lunii ianuarie 2008, și celălalt referitor la 2008, de prezentat la sfârșitul lunii ianuarie 2009, cu informații detaliate privind performanța financiară a societății și investițiile făcute. Comisia subliniază că, în cazul în care societatea nu reușește să facă toate investițiile prevăzute în planul de restructurare,

ar putea fi obligată să ramburseze o parte din ajutorul de stat, chiar dacă a reușit să-și redobândească viabilitatea ⁽¹⁵⁾.

VI. CONCLUZIE

(64) Ținând seama de cele menționate anterior, Comisia consideră că ajutorul în cauză este un ajutor de restructurare care respectă condițiile din orientările aplicabile, respectiv orientările din 1999 de salvare și restructurare. Prin urmare, Comisia consideră că, deși Slovenia a pus în aplicare ajutorul de restructurare acordat societății Javor Pivka în mod ilegal, încalcându-se dispozițiile articolului 88 alineatul (3) din Tratatul CE, ajutorul de stat în cauză este compatibil cu piața comună,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Ajutorul de stat pus în aplicare de Slovenia în favoarea societății Javor Pivka este compatibil cu piața comună în sensul articolului 87 alineatul (3) litera (c) din Tratatul CE și al Orientărilor Comunității privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate, adoptate în 1999.

Articolul 2

(1) Planul de restructurare se aplică integral. Trebuie adoptate toate măsurile necesare pentru a se asigura punerea în aplicare a planului.

(2) Punerea în aplicare a planului se monitorizează prin intermediul unor rapoarte anuale comunicate de Slovenia Comisiei. Până la sfârșitul lui ianuarie 2008 trebuie prezentat un raport referitor la activitățile din 2007, iar până la sfârșitul lui ianuarie 2009 trebuie prezentat un raport referitor la activitățile din 2008. Rapoartele conțin informații detaliate privind performanța financiară a societății și investițiile făcute.

Articolul 3

Prezenta decizie se adresează Republicii Slovenia.

Adoptată la Bruxelles, 10 iulie 2007.

Pentru Comisie

Neelie KROES

Membru al Comisiei

⁽¹⁴⁾ A se vedea deciziile Comisiei din cauza C-39/2000, Doppstadt, JO L 108, 30.4.2003, p. 8, punctul 74, și cauza C-33/1998, Babcock Wilcox, JO L 67, 9.3.2002, p. 50.

⁽¹⁵⁾ A se vedea decizia Comisiei din 13 septembrie 2006 din Cauza N 350/06, MSO, JO C 280, 18.11.2006.

DECIZIA COMISIEI

din 10 iulie 2007

privind un sistem de ajutoare de stat acordate de Italia în favoarea sectorului navigației în Sardinia
C 23/96 (NN 181/95) și C 71/97 (N 144/97)

[notificată cu numărul C(2007) 3257]

(Numai textul în limba italiană este autentic)

(Text cu relevanță pentru SEE)

(2008/92/CE)

COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene, în special articolul 88 alineatul (2) primul paragraf,

având în vedere Acordul privind Spațiul Economic European, în special articolul 62 alineatul (1) litera (a),

după invitarea părților interesate să își prezinte observațiile în conformitate cu articolele menționate mai sus,

întrucât:

1. PROCEDURA

- (1) Prin scrisoarea din data de 24 iunie 1996 ⁽¹⁾, Comisia a comunicat autorităților italiene decizia sa de a iniția procedura stabilită la articolul 88 alineatul (2) din Tratatul CE [fostul articol 93 alineatul (2)] în ceea ce privește sistemul de ajutoare ilegal instituit de regiunea Sardinia în favoarea companiilor de navigație care doresc să construiască, să achiziționeze, să transforme, să modifice sau să repare nave (denumit în continuare „sistem inițial de ajutoare”).
- (2) Ca urmare a inițierii procedurii, guvernul italian a trimis Comisiei propriile observații prin scrisoarea din data de 31 octombrie 1996 (DG VII-Transporturi A/23443). Autoritățile regiunii Sardinia și-au trimis observațiile prin scrisorile din 11 octombrie 1996 (DG VII-Transporturi A/21870) și din 22 ianuarie 1997. Celelalte state membre, precum și părțile interesate nu au transmis observații în termenul de o lună de la data publicării deciziei de inițiere a procedurii. Cu toate acestea, trebuie remarcat că anumite părți terțe interesate au prezentat observațiile lor după expirarea termenului.
- (3) La data de 21 octombrie 1997, Comisia a adoptat Decizia 98/95/CE care stabilește incompatibilitatea

sistemului de ajutoare în cauză cu piața comună ⁽²⁾. Această decizie a fost comunicată autorităților italiene la data de 12 noiembrie 1997 [SG (97) D/9375].

- (4) Prin scrisoarea din data de 14 noiembrie 1997, Comisia a informat autoritățile italiene cu privire la decizia sa de a iniția procedura stabilită la articolul 88 alineatul (2) din Tratatul CE [fostul articol 93 alineatul (2)] în ceea ce privește Legea regională sardă nr. 9 din 15 februarie 1996 care modifică sistemul inițial de ajutoare în favoarea companiilor de navigație ⁽³⁾. Autoritățile italiene și-au prezentat observațiile la data de 16 ianuarie 1998 (DG VII-Transporturi A/1221) și la data de 23 decembrie 1997 (DG VII-Transporturi A/144). Celelalte state membre, precum și părțile interesate nu au transmis observații în termenul de o lună de la data publicării deciziei de inițiere a procedurii.
- (5) Prin hotărârea sa din 19 octombrie 2000, Curtea de Justiție a Comunităților Europene (cauza *Repubblica italiana e Sardegna Lines – Servizi Marittimi della Sardegna S.p.A./Commissione delle Comunità europee*, cauze conexe C-15/98 și C-105/99) ⁽⁴⁾ a anulat Decizia 98/95/CE pentru că nu furniza o motivare corespunzătoare în ceea ce privește existența alterării schimburilor comerciale comunitare.
- (6) Ca urmare a unei scrisori a Comisiei din 23 noiembrie 2006 (D 2006 224962), în care se solicita informații autorităților italiene, s-a trimis un răspuns prin e-mail la data de 8 martie 2007 (TRENA/26193).

2. DESCRIEREA MĂSURII

2.1. Sistemul inițial

- (7) Ca urmare a unei plângeri depuse în anul 1993, Comisia a luat cunoștință de un sistem de ajutoare instituit de regiunea Sardinia în favoarea companiilor de navigație care doresc să construiască, să achiziționeze, să transforme sau să repare nave. Era vorba, în special, de împrumuturi și de contracte de leasing acordate în condiții avantajoase, care, inițial, au fost acordate numai întreprinderilor al căror sediu social, domiciliu fiscal și port de înregistrare erau situate în regiunea Sardinia.

⁽¹⁾ C 23/96 (NN 181/95), JO C 368, 6.12.1996, p. 2.

⁽²⁾ JO L 20, 27.1.1998, p. 30.

⁽³⁾ C 71/97 (NN 144/97), JO C 386, 20.12.1997.

⁽⁴⁾ Culegerea de jurisprudență a Curții Europene de Justiție 2000, p. I-08855.

Legea regională nr. 20 din 15 mai 1951 modificată prin Legea nr. 15 din 11 iulie 1954

- (8) Sistemul în cauză a fost instituit prin Legea regională sardă nr. 20 din 15 mai 1951 (denumită în continuare „Legea nr. 20/1951”), modificată ulterior prin Legea regională nr. 15 din 11 iulie 1954 (denumită în continuare „Legea nr. 15/1954”) și Legea nr. 11 din 4 iunie 1988 (denumită în continuare „Legea nr. 11/1988”). Legea nr. 20/1951, modificată prin Legea nr. 15/1954, prevedea constituirea unui fond destinat acordării de împrumuturi companiilor de navigație care doresc să construiască, să achiziționeze, să transforme sau să repare nave. Aceste împrumuturi puteau fi acordate numai companiilor cu sediul social, domiciliul fiscal și portul de înregistrare situate pe teritoriul regiunii Sardinia.
- (9) Aceste împrumuturi nu puteau depăși 20 % din investiție, în cazul unor lucrări de construcție, conversie sau reparație, pentru care solicitantul beneficiase deja de ajutoare, în conformitate cu legislația națională în vigoare la momentul respectiv. În cazul în care nu a fost acordat niciun ajutor în conformitate cu legislația națională, împrumuturile nu puteau depăși 60 % din investiție.
- (10) Potrivit Legii nr. 20/1951, dobânzile, comisioanele și celelalte taxe aferente împrumuturilor nu puteau depăși, pe an, 4,5 % din valoarea împrumutului, în cazul în care întreprinderea beneficiară a primit deja ajutoare în conformitate cu legislația națională, și 3,5 % în toate celelalte cazuri (o subvenționare medie a dobânzii de 10-12 puncte procentuale). Capitalul urma să fie rambursat în cel mult 12 tranșe anuale, începând cu cel de-al treilea an după introducerea în circulație a navei pentru care a fost acordat împrumutul.

Legea regională nr. 11 din 4 iunie 1988

- (11) Articolele 99 și 100 din Legea nr. 11/1988 au adus modificări substanțiale în sistemul de ajutoare, însă aceste modificări nu au fost notificate Comisiei. În consecință, sistemul de ajutoare modificat reprezenta un ajutor care nu a fost notificat.
- (12) Următoarele condiții au fost adăugate celor stabilite de Legea nr. 20/1951 privind acordarea de ajutor întreprinderilor beneficiare:

„(a) ca întreprinderea să își fi stabilit, în mod permanent, într-unul din orașele portuare ale regiunii sediul principal și efectiv, sediul administrativ și portul de înregistrare, precum și, acolo unde era cazul, principalele sale antrepozite, depozite și echipamente accesorii;

- (b) ca toate navele aflate în proprietatea întreprinderii să fie înscrise în circumscripțiile porturilor regiunii;
- (c) ca întreprinderea să utilizeze porturile regiunii ca și centru al activităților sale de transport maritim, făcând escală în mod obișnuit în cadrul activităților sale și ca, în cazul prestării de servicii regulate, acestea să aibă destinația finală sau să facă una sau mai multe escale periodice într-unul din aceste porturi;
- (d) ca întreprinderea să se angajeze să efectueze lucrări de reechipare în porturile din regiune, cu condiția ca șantierele navale să dispună de capacitățile necesare, cu excepția cazurilor de forță majoră, a cerințelor inevitabile privind închirierea sau a constrângerilor evidente economice și de timp.
- (e) ca, în ceea ce privește echipajele navelor cu tonaj brut mai mare de 250 de tone, întreprinderea să se angajeze să instituie o listă specială a echipajului care să cuprindă toate categoriile de navigatori necesare bunei funcționări a navei pentru care se solicită ajutorul, utilizând numai membri ai echipajului înscrși în registrul general de serviciu al portului de înregistrare, precum și să selecteze din acesta membrii echipajului, atât pe cei specializați cât și pe cei nespecializați, singurele restricții fiind cele prevăzute de legislația națională privind angajarea navigatorilor.”
- (13) Legea nr. 11/1988 a creat, de asemenea, posibilitatea ca autoritățile sarde să subvenționeze costurile aferente leasing-ului unei aeronave, în cazul în care companiile de navigație au optat pentru acest instrument financiar, și nu pentru un împrumut. Această contribuție financiară reprezintă echivalentul diferenței dintre dobânda reală aferentă împrumutului calculat pe baza ratei de amortizare aplicabile companiilor de navigație din Italia și dobânda aferentă unui împrumut de valoare egală calculată pe baza ratei de referință a dobânzii de 5 % (ceea ce corespunde unei reduceri medii a ratei dobânzii cu circa 10 puncte procentuale).
- (14) La expirarea contractului, nava pentru care s-a acordat contribuția financiară poate fi achiziționată de locatarul său, dacă acesta plătește o sumă echivalentă cu 1 % din prețul de achiziție. Potrivit autorităților italiene (în scrisoarea din 5.6.1988 și în răspunsul din 1.7.1998), în conformitate cu Legea nr. 11/1988, nu s-a semnat niciun contract de leasing.
- (15) Conform informațiilor de care dispune Comisia, valoarea totală a împrumuturilor acordate de la intrarea în vigoare a sistemului inițial de ajutoare se ridică la 12 697 450 000 ITL (circa 6,5 milioane EUR). Ultima decizie de finanțare a fost luată în decembrie 1991.

- (16) În ultima lor scrisoare din data de 8 martie 2007, autoritățile italiene susțin faptul că finanțările acordate în conformitate cu legea din 1988 au vizat achiziția unor nave cu tonaj brut cuprins între 24 și 138 de tone; aceste nave ar fi fost destinate, în principal, unor activități de transport maritim și de coastă pe o piață care, la momentul respectiv, nu era încă deschisă concurenței.

2.2. Îndoiele cu privire la sistemul inițial de ajutoare care face obiectul procedurii C 23/96

- (17) La deschiderea acestei proceduri, la data de 24 iunie 1996, Comisia a exprimat, pe baza informațiilor de care dispunea, îndoiele serioase legate de compatibilitatea ajutorului cu piața comună, datorită următoarelor motive:

- sistemul de ajutoare conținea dispoziții discriminatorii bazate pe naționalitate, dat fiind că, pentru a beneficia de ajutor, întreprinderile beneficiare aveau obligația de a angaja navigatori sarzi la bordul navelor;
- sistemul încălca principiul libertății de stabilire, deoarece, pentru a putea beneficia de ajutor, întreprinderile trebuiau, printre altele, să aibă sediul social în Sardinia;
- sistemul cuprindea ajutoare destinate încurajării investițiilor în nave, potrivit unor modalități care ar fi putut constitui încălcări ale dreptului comunitar.

2.3. Sistemul modificat prin Legea nr. 9 din 15 februarie 1996

- (18) Pentru ca Legea nr. 20/1951 să fie compatibilă cu dreptul comunitar și cu directivele relevante, autoritățile regionale, prin Legea regională nr. 9 din 15 februarie 1996 (denumită în continuare „Legea nr. 9/1996”), au modificat sistemul inițial de ajutoare după cum urmează:

- (a) elementele discriminatorii bazate pe naționalitate au fost suprimate;
- (b) s-a introdus o nouă condiție pe baza căreia se va acorda o preferință mijloacelor de transport inovatoare și de înaltă tehnologie.
- (c) s-au realizat modificări tehnice: durata împrumuturilor/contractelor de leasing nu putea depăși doisprezece ani, iar acestea trebuiau să reprezinte mai puțin de 70 % din costurile anticipate, plafonul

fiind stabilit la 40 miliarde ITL (circa 20 milioane EUR) pe navă; ajutorul era acordat sub forma unei contribuții la dobânzi, echivalentă cu diferența dintre cota de amortizare calculată potrivit ratei de referință a împrumuturilor acordate sectorului navigației din Italia și cota calculată la o rată de 36 % a aceleiași rate de referință.

- (d) s-a introdus un sistem care permitea verificarea faptului că ajutorul nu a fost acordat de două ori (de autoritățile naționale și de autoritățile regionale) pentru aceleași împrumuturi/contracte de leasing.

2.4. Îndoiele exprimate în cadrul procedurii C 71/97

- (19) În decizia sa din 14 noiembrie 1997, Comisia, chiar dacă a recunoscut că sistemul de ajutoare notificat nu mai conținea dispoziții discriminatorii care ar fi încălcat dreptul comunitar de liberă stabilire, a exprimat totuși îndoiele serioase cu privire la compatibilitatea modificărilor cu piața comună, din următoarele motive:

- riscul unor conflicte cu normele comunitare privind construcția navală în vigoare la acel moment ⁽⁵⁾;
- incompatibilitatea sistemului de ajutoare cu orientările în vigoare la acel moment în materie de ajutoare de stat pentru transporturile maritime ⁽⁶⁾;
- existența unor ajutoare ilegale pentru funcționare, acordate sub forma unor împrumuturi în condiții avantajoase pentru achiziția de nave.

2.5. Decizia 98/95/CE a Comisiei

- (20) Prin Decizia 98/95/CE, Comisia, fără a se pronunța asupra modificărilor aduse ulterior, a calificat drept ajutoare de stat acele ajutoare acordate în conformitate cu sistemul inițial, din următoarele motive: „(a) întreprinderile beneficiare sunt scutite de plata unei obligații financiare pe care ar trebui să o suporte în mod normal (rata dobânzilor de pe piață și alte cheltuieli aferente împrumutului și contractului de leasing); (b) această taxă este finanțată prin resurse publice (care provin, în special, de la autoritățile regionale); (c) ajutorul este selectiv (este rezervat exclusiv companiilor de navigație); (d) ajutorul are un impact asupra schimburilor comerciale dintre statele membre.”

⁽⁵⁾ Directiva 90/684/CEE a Consiliului din 21 decembrie 1990 cu privire la ajutoarele acordate în domeniul construcțiilor navale, JO L 380, 31.12.1990, și Regulamentul (CE) nr. 3094/95 al Consiliului din 22 decembrie 1995 privind ajutoarele acordate în domeniul construcțiilor navale, JO L 332, 30.12.1995, modificat prin Regulamentul (CE) nr. 1904/96, JO L 251, 3.10.1996.

⁽⁶⁾ Măsuri financiare și fiscale referitoare la exploatarea navelor înmatriculate în Comunitate, SEC(89) 921 final, 3 august 1989 și orientările comunitare în materie de ajutoare de stat pentru transporturile maritime, JO C 205, 5.7.1997.

(21) În ceea ce privește litera (d), în decizia sa de inițiere a procedurii, Comisia a observat că „mai mult de 90 % din mărfurile originare din statele membre sunt transportate pe mare înspre Sardinia și că mai mult de 90 % din mărfurile originare din Sardinia sunt transportate pe aceeași cale înspre statele membre. De asemenea, s-a observat că 65 % din traficul turistic (pasageri și vehicule) dintre statele membre și Sardinia este administrat de către companii de navigație.” Comisia remarca, de asemenea, că autoritățile italiene nu au contestat nici aceste date și nici calificarea sistemului de ajutoare în cauză drept ajutor de stat, în conformitate cu articolul 92 alineatul (1).

(22) Având în vedere cele menționate anterior, Comisia concluziona că:

(a) ajutorul financiar acordat în conformitate cu Legea nr. 11/1988 reprezenta un ajutor de stat în temeiul articolului 92 alineatul (1) din tratat [în prezent articolul 87 alineatul (1)];

(b) ajutorul a fost acordat, încălcând articolul 93 alineatul (3) din Tratatul CE [articolul 88 alineatul (3)]; și

(c) niciuna din derogările prevăzute la articolul 92 nu se putea aplica în cazul de față.

Prin urmare, Comisia a solicitat Italiei să recupereze ajutoarele ilegale acordate în temeiul sistemului de ajutoare din 1988 (articolul 2).

2.6. Hotărârea din 19 octombrie 2000 și consecințele sale juridice

(23) Prin hotărârea sa din 19 octombrie 2000, Curtea de Justiție a Comunităților Europene (cauza *Repubblica italiana e Sardegna Lines – Servizi Marittimi della Sardegna S.p.A. / Commissione delle Comunità europee*, cauze conexe C-15/98 și C-105/99) ⁽⁷⁾ a anulat Decizia 98/95/CE pentru că nu furniza o motivare corespunzătoare în ceea ce privește existența alterării schimburilor comerciale comunitare.

(24) Curtea a constatat că Comisia, limitându-se la afirmația potrivit căreia ajutorul este selectiv și rezervat sectorului navigației din Sardinia; că mai mult de 90 % din transportul de mărfuri dintre continent și Sardinia se efectuează pe mare și că 65 % din transportul turistic (pasageri cu autovehicule) este asigurat de companii de

navigație, aceasta nu a furnizat elemente referitoare la concurența dintre întreprinderile maritime sarde și cele stabilite pe teritoriul altor state membre. Potrivit Curții, Comisia nu a luat în considerare, în această privință, faptul că, până la 1 ianuarie 1999, cabotajul cu insulele din Marea Mediterană nu beneficia de liberalizarea serviciilor de transport maritim în interiorul statelor membre.

(25) În cele din urmă, Curtea observa cum Comisia, cu toate că a constatat că sistemul de ajutoare acordate armatorilor sarzi încălca principiile fundamentale privind libertatea de stabilire și interdicția discriminărilor bazate pe naționalitate, nu se baza pe această încălcare pentru a demonstra denaturarea schimburilor comerciale între statele membre.

(26) Hotărârea din 19 octombrie 2000 a determinat redeschiderea procedurii formale de examinare lansată prin decizia din 24 iunie 1996. În consecință, Comisia trebuie să adopte o nouă decizie finală.

(27) Pe lângă adoptarea unei noi decizii ca urmare a anulării de către Curte a Deciziei 98/95/CE, Comisia trebuie să se pronunțe cu privire la modificarea adusă sistemului prin Legea nr. 9/1996, care face obiectul procedurii de investigație lansate la 14 noiembrie 1997. Cu toate că, la momentul respectiv, Comisia a decis examinarea, în mod separat, a celor două sisteme, este necesar ca, în prezenta decizie, cele două sisteme să fie examinate în comun pentru a determina implicațiile lor globale.

3. OBSERVAȚIILE ITALIEI

3.1. Observațiile privind sistemul inițial de ajutoare prezentate în cadrul procedurii C 23/96

(28) În cadrul procedurii C 23/96, autoritățile italiene informau Comisia, prin scrisoarea din 31 octombrie 1996, cu privire la modificările pe care acestea le-au adus sistemului inițial de ajutoare, pentru a-l face, în opinia lor, compatibil cu dreptul comunitar. Modificarea principală consta în adoptarea Legii regionale nr. 9/1996, care suprima dispozițiile discriminatorii bazate pe naționalitate, precum și dispozițiile care încălcau libertatea de stabilire. De asemenea, acestea informau Comisia cu privire la introducerea unui mecanism de control direct care viza evitarea acordării de două ori a ajutoarelor (de autoritățile naționale și de cele regionale).

(29) Prin scrisorile din 11 octombrie 1996 și din 22 ianuarie 1997, autoritățile regionale justificau necesitatea măsurilor care derivau din modificările Legii nr. 9/1996, și anume datorită condițiilor economice dificile cu care se confrunta Sardinia, clasificată drept regiune „Obiectivul 1”.

⁽⁷⁾ Culegerea de jurisprudență a Curții Europene de Justiție 2000, p. I-08855.

3.2. Observațiile privind sistemul de ajutoare modificat prezentate în cadrul procedurii C 71/97

- (30) În ceea ce privește observațiile prezentate în cadrul procedurii C 71/97, autoritățile italiene afirmă în primul rând că era imposibil să se cunoască reglementarea comunitară la care făcea trimitere Comisia în decizia sa de inițiere a procedurii de investigație, susținând că atât Regulamentul (CE) nr. 3094/95 al Consiliului⁽⁸⁾, modificat prin Regulamentul nr. 1904/96 al Consiliului, cât și orientările comunitare privind ajutoarele de stat acordate sectorului transporturilor maritime din 1997, au fost publicate după adoptarea Legii nr. 9/1996.
- (31) În al doilea rând, Italia sublinia faptul că măsurile prevăzute de Legea nr. 9/1996 nu au fost puse în aplicare și că nu s-a luat niciun angajament financiar în privința unor terțe părți. În plus, Italia susținea că măsurile prevăzute erau necesare pentru a face față absenței unor economii de scară în sectorul transportului maritim de mărfuri și de pasageri într-o regiune insulară, cum este Sardinia.
- (32) În concluzie, autoritățile italiene se declarau dispuse să modifice textul legislativ și să se conformeze întregii legislații comunitare în vigoare.

4. EVALUAREA AJUTORULUI

4.1. Evaluarea sistemului inițial aplicabil între 1988 și 1996

Existența unui nou ajutor de stat ilegal

- (33) Comisia consideră că autoritățile italiene au încălcat obligația stabilită la articolul 88 alineatul (3) din tratat [fostul articol 93 alineatul (3)], datorită faptului că nu au notificat sistemul respectiv de ajutoare acordat în favoarea întreprinderilor înmatriculate în Sardinia și care doreau să construiască, să achiziționeze, să transforme, să modifice sau să repare nave. Într-adevăr, chiar dacă sistemul a fost instituit înainte de intrarea în vigoare a tratatului, Legea nr. 11/1988 a modificat considerabil sistemul de ajutoare creat prin Legile nr. 20/1951 și nr. 15/1954. În consecință, modificările introduse în 1988 ar fi trebuit să fie notificate Comisiei și reprezintă, prin urmare, noi ajutoare care nu au fost notificate. De altfel, această calificare nu a fost contestată de autoritățile italiene în observațiile lor prezentate ca urmare a inițierii procedurii din 24 iunie 1996, fiind, prin urmare, confirmată prin prezenta decizie.
- (34) Comisia consideră că măsura examinată reprezintă un ajutor de stat în temeiul articolului 87 alineatul (1) din tratat. Într-adevăr, întreprinderile sarde au beneficiat de rate ale dobânzii preferențiale în raport cu ratele pieței și de reducerea celorlalte cheltuieli aferente împrumuturilor și contractelor de leasing; acestea au beneficiat, prin urmare, de scutirea de o obligație financiară, pe care, în condiții normale, ar fi trebuit să o plătească. Comisia observă că această obligație a fost finanțată prin resurse publice și că ajutorul a fost selectiv, deoarece a fost

rezervat întreprinderilor din sectorul navigației, stabilite în Sardinia.

- (35) De asemenea, Comisia observă că măsura are implicații asupra schimburilor comerciale dintre statele membre. Sistemul pus în aplicare de autoritățile italiene privește, de fapt, companiile de navigație sarde în general, care fie desfășoară activități de cabotaj, fie efectuează transporturi internaționale. Chiar dacă este adevărat că Regulamentul (CEE) nr. 3577/92⁽⁹⁾, care a liberalizat piața serviciilor de cabotaj maritim în interiorul Comunității, a exclus liberalizarea cabotajului cu insulele din Marea Mediterană până la data de 1 ianuarie 1999, este, de asemenea, adevărat că respectivul regulament nu exclude din sfera sa de aplicare deteriorarea schimburilor comerciale de pe piața serviciilor maritime între statele membre, în special între Franța, Spania și Italia continentale. În acest sens, se constată că ajutorul în cauză nu se limita numai la cabotaj, cu alte cuvinte la serviciile maritime efectuate în apele teritoriale italiene, liberalizat începând cu 1 ianuarie 1999, ci se raporta și la companiile de navigație sarde care prestau servicii de transport maritim internațional, liberalizate deja din anul 1986⁽¹⁰⁾, și care puteau să intre în concurență cu alți operatori comunitari.
- (36) Într-adevăr, ceea ce reiese din informațiile de care dispune Comisia⁽¹¹⁾ este că, între anii 1992 și 1997, exista un trafic maritim cu nave comerciale (și nave de croazieră), care ies și intră în porturile Sardiniei, provenind din sau plecând spre alte destinații comunitare și extracomunitare. În special, trebuie semnalată prezența unei companii franceze care presta servicii între Toulon și Sardinia, precum și a două companii italiene care asigurau legătura dintre Corsica și Sardinia. Aceste împrejurări demonstrează că schimburile de servicii de transport maritim internațional între Italia și anumite state membre au fost afectate pe parcursul perioadei cuprinse între 1988 și 1996.
- (37) În ultima lor scrisoare din data de 8 martie 2007, autoritățile italiene afirmă că finanțările acordate în conformitate cu Legea nr. 11/1988 au vizat „achiziția unor nave cu tonaj brut cuprins între 24 și 138 de tone”; aceste nave ar fi fost destinate în principal unor activități de transport maritim și de coastă pe o piață care, la momentul respectiv, nu era încă deschisă concurenței. Cu toate acestea, s-a constatat că, în cel puțin două cazuri, sistemul a fost aplicat în vederea achiziției de feriboturi pentru transportul de pasageri și autovehicule între Sardinia și continent, capabile să concureze cu alți operatori naționali și comunitari. Autoritățile italiene au declarat că nu dispun de nicio informație legată de traficul de pasageri și mărfuri, pe de o parte între Sardinia și restul Italiei, pe de altă parte între Sardinia și alte state membre, pentru perioada respectivă.

⁽⁹⁾ Regulamentul (CEE) nr. 3577/92 al Consiliului din 7 decembrie 1992 de aplicare a principiului liberei circulații a serviciilor la transporturile maritime în interiorul statelor membre (cabotaj maritim), JO L 364, 12.12.1992.

⁽¹⁰⁾ Regulamentul (CEE) nr. 4055/86 al Consiliului din 22 decembrie 1986 de aplicare a principiului libertății de a presta servicii în transporturile maritime între state membre și între state membre și țări terțe, JO L 378, 31.12.1986.

⁽¹¹⁾ Informații înregistrate de căpitania portului Olbia.

⁽⁸⁾ A se vedea nota de subsol 5.

- (38) De asemenea, trebuie remarcat faptul că Regulamentul (CEE) nr. 3577/92 privind cabotajul nu excludea nici măcar existența concurenței între întreprinderi de pe piața transporturilor maritime dintre Sardinia și peninsula italiană în perioada anterioară datei de 1 ianuarie 1999, în măsura în care companiile străine aveau dreptul de a presta servicii de cabotaj maritim în Italia, înmatriculându-și navele în acest stat membru, neputând însă beneficia de sistemul de ajutoare rezervat armatorilor sarzi. În continuare, acest sistem a avut drept efect descurajarea companiilor de navigație din alte state membre de a-și deschide filiale în Italia pentru a presta servicii de cabotaj maritim în Sardinia, având în vedere că acestea nu ar fi putut în orice caz beneficia de ajutorul în cauză și ar fi trebuit să facă față concurenței cu alți operatori care, în schimb, puteau beneficia de acest ajutor.
- Neaplicabilitatea derogărilor prevăzute la articolul 87 alineatele (2) și (3)*
- (39) Având în vedere ceea ce urmează, niciuna din derogările prevăzute la articolul 87 alineatele (2) și (3) [fostul articol 92 alineatele (2) și (3)] nu se poate aplica.
- (40) Autoritățile italiene afirmă că ajutorul ar fi fost necesar pentru a permite dezvoltarea unei regiuni caracterizate de condiții economice dificile.
- (41) Chiar dacă Sardinia este o regiune care poate beneficia de ajutoare regionale, derogarea prevăzută la articolul 87 alineatul (3) litera (a) din tratat nu poate fi aplicată, deoarece ajutoarele în cauză nu au fost destinate promovării dezvoltării regionale, ci s-au limitat numai la favorizarea companiilor de navigație. Într-adevăr, autoritățile italiene nu au reușit să demonstreze în mod suficient de convingător că sistemul de ajutoare acordat în favoarea companiilor maritime sardice ar fi permis dezvoltarea regiunii, în conformitate cu legislația comunitară în vigoare la acel moment, și anume Comunicarea Comisiei privind metoda de aplicare a articolului 92 alineatul (3) literele (a) și (c) ajutoarelor regionale⁽¹²⁾. Chiar dacă regiunea Sardinia figurează pe lista regiunilor propuse în conformitate cu articolul 92 alineatul (3) litera (a), (a se vedea anexa I la comunicarea menționată anterior), nu s-a demonstrat nici că măsura ar fi necesară ca și ajutor pentru investiția inițială sau pentru crearea de locuri de muncă și nici că aceasta ar putea fi considerată ca și ajutor pentru funcționare, limitat în timp și destinat compensării dezavantajelor specifice sau permanente ale regiunii, permițând o dezvoltare durabilă și echilibrată fără a provoca un exces de capacitate în sectorul respectiv.
- (42) De asemenea, comunicarea afirmă că orice ajutor regional trebuie să respecte orientările comunitare prevăzute pentru anumite sectoare industriale, cum ar fi acela al construcției navale, ceea ce nu se întâmplă în cazul sistemului de ajutoare respectiv, astfel cum se va demonstra în cele ce urmează.
- (43) În consecință, ajutorul nu poate beneficia de derogarea prevăzută la articolul 87 alineatul (3) litera (a).
- (44) Nu se poate aplica nici derogarea prevăzută la articolul 87 alineatul (3) litera (c) privind ajutoarele destinate facilitării dezvoltării anumitor activități economice, în măsura în care sistemul în cauză nu respectă orientările comunitare în vigoare în perioada cuprinsă între 1988-1996. Legislația în vigoare la momentul respectiv, și anume anexa I capitolul II la orientările din 1989 privind ajutoarele de stat acordate companiilor de navigație⁽¹³⁾, prevedea de fapt acordarea acestor ajutoare cu condiția ca ele să nu denatureze schimburile comerciale într-o măsură contrară intereselor comune. Alineatul (7) din orientările menționate anterior prevede următoarele: „Interesul comun ar fi servit de măsuri care să vizeze în primul rând păstrarea navelor sub pavilionul comunitar, și anume prin combaterea tendinței de utilizare a pavilioanelor unor țări terțe, în special prin îmbunătățirea echipamentelor tehnologice și, în al doilea rând, prin angajarea la bordul acestor nave a unui număr cât mai mare de navigatori comunitari”. În cazul de față, autoritățile italiene nu au furnizat informații suficiente pentru a demonstra că sistemul inițial pentru regiunea Sardinia ar putea fi justificat prin îmbunătățirea siguranței la bordul navelor sau prin protecția locurilor de muncă în ceea ce îi privește pe navigatorii comunitari.
- (45) De asemenea, anexa I capitolul II alineatul (6) la orientările din 1989 menționate anterior privind ajutoarele de stat acordate companiilor de navigație prevedea că ajutoarele puteau fi plătite acestora din urmă pentru construcția, conversia sau reparația navelor, numai cu condiția ca valoarea să fie calculată conform plafonului stabilit de legislația comunitară și, în special, de Directiva 87/167/CEE a Consiliului din 26 ianuarie 1987 privind ajutoarele pentru construcția navală⁽¹⁴⁾, urmată de Directiva 90/684/CEE a Consiliului⁽¹⁵⁾ și de Regulamentul (CE) nr. 3094/95 al Consiliului⁽¹⁶⁾. Articolul 4 din Directiva 87/167/CEE prevedea următoarele: ajutoarele pentru producție acordate în favoarea construcției și conversiei navelor pot fi considerate compatibile cu piața comună, cu condiția ca valoarea totală a ajutorului acordat pentru un singur contract să nu depășească, în echivalent al ajutorului, un plafon maxim comun exprimat în procentul valorii contractuale înainte de acordarea ajutorului, denumit în continuare „plafon”.
- (46) În acest sens, autoritățile naționale sunt responsabile de garantarea respectării legislației comunitare privind ajutoarele acordate șantierelor navale de la care Comisia nu poate deroga. Dat fiind că aceasta reprezintă, în mod evident, o condiție de compatibilitate a ajutoarelor în cauză, statul membru trebuie să demonstreze respectarea legislației comunitare furnizând „toate elementele capabile să permită [Comisiei] verificarea că toate condițiile derogării solicitate sunt îndeplinite” (Hotărârea CJCE în cauza C-364/90, Italia/Comisie, Culegerea 1993, p. I-2097, punctele 20 și următoarele).

⁽¹²⁾ Comunicarea Comisiei privind metoda de aplicare a articolului 92 alineatul (3) literele (a) și (c) ajutoarelor regionale, în special capitolul I alineatul (6) (JO C 212, 12.8.1988), modificată în 1990 și 1994 (JO C 163, 4.7.1990 și JO C 364, 20.12.1994).

⁽¹³⁾ SEC(89) 921 final, 3 august 1989.

⁽¹⁴⁾ JO L 69, 12.3.1987, p. 55.

⁽¹⁵⁾ JO L 380, 31.12.1990, p. 1.

⁽¹⁶⁾ JO L 332, 30.12.1995, p. 1. Regulament modificat prin Regulamentul (CE) nr. 1904/96, (JO L 251, 3.10.1996, p. 5).

- (47) Dat fiind că autoritățile italiene nu au furnizat nicio informație cu privire la faptul că valoarea totală a ajutorului acordat respectă plafonul prevăzut la articolul 4 din Directiva 87/167/CEE⁽¹⁷⁾ și, în lipsa oricărei alte informații referitoare la conformitatea măsurii inițiale cu directiva menționată anterior sau cu articolul 5 din Regulamentul (CE) nr. 3094/95⁽¹⁸⁾, Comisia este obligată să conchidă că nici ajutoarele nu sunt conforme cu normele privind construcția navală⁽¹⁹⁾.
- (48) De altfel, aceste derogări nu pot fi invocate pentru autorizarea unui sistem de ajutoare care ar fi contrar principiilor generale din tratat. Într-adevăr, Comisia consideră că sistemul de ajutoare acordat armatorilor sarzi este incompatibil cu dreptul comunitar, datorită faptului că mai multe condiții suplimentare introduse prin Legea nr. 11/1988 încalcă principiile fundamentale ale libertății de stabilire (articolul 52) și ale interdicției oricărei discriminări bazate pe naționalitate [articolul 6 și articolul 48 alineatul (2)].
- (49) De asemenea, încalcând articolul 52 din tratat, sistemul de ajutoare stabilea nu numai faptul că societatea beneficiară trebuia să fie stabilită în Sardinia, ci și că sediul administrativ și activitățile de transport maritim, precum și, după caz, principalele antrepozite, depozite și echipamentele accesorii trebuiau să fie situate în mod permanent într-unul din porturile regiunii. Pe lângă acestea, sistemul prevedea ca toate navele companiei beneficiare (și nu numai acelea care beneficiau de un împrumut în conformitate cu sistemul) să fie înmatriculate în Sardinia.
- (50) În plus, după cum reiese din articolul 99 litera (e) din Legea 11/1988 și din Hotărârea Curții de Justiție din 19 octombrie 2000 (punctul 19), în cazul navelor cu tonaj

brut mai mare de 250 de tone, compania trebuie să angajeze un contingent minim de navigatori care figurează în registrul portului sard în care a fost înmatriculată nava. În consecință, compania beneficiară era obligată să angajeze un procent determinat de navigatori localnici, chiar dacă navigatori de altă origine ar fi fost capabili să efectueze lucrările prevăzute, încalcând astfel principiul care interzice orice discriminare bazată pe naționalitate. În consecință, ajutorul în cauză încalcă principiile fundamentale ale dreptului comunitar.

4.2. Evaluarea sistemului inițial modificat prin Legea nr. 9 din 15 februarie 1996 în vigoare din anul 1996

Existența unui ajutor de stat

- (51) Comisia consideră că sistemul modificat prin Legea nr. 9/1996 reprezintă un ajutor de stat, în temeiul articolului 87 alineatul (1), din următoarele motive: (a) întreprinderile beneficiare sunt scutite de plata unei obligații financiare pe care ar trebui să o suporte în mod normal, prin condiții avantajoase ale ratelor dobânzilor și ale altor cheltuieli aferente împrumuturilor și contractelor de leasing; (b) o asemenea taxă continuă să fie finanțată prin resurse publice; (c) ajutorul este selectiv, în măsura în care este rezervat în permanență companiilor din sectorul navigației și (d) măsura influențează schimburile comerciale dintre statele membre, dat fiind că sistemul modificat se referă la companiile de navigație care doresc să achiziționeze, să construiască și să transforme navele destinate transportului de mărfuri și de pasageri al căror punct de plecare sau a căror destinație este Sardinia și alte insule sarde. Astfel cum s-a arătat anterior, întreprinderile care pot beneficia de ajutor nu prestează servicii nu numai pe piața cabotajului, liberalizată de la 1 ianuarie 1999, ci și pe piața transporturilor maritime internaționale, liberalizată din anul 1986⁽²⁰⁾. În orice caz, nu există nicio îndoială cu privire la faptul că acest sistem, în măsura în care este încă în vigoare, continuă să influențeze concurența într-un sector care a fost liberalizat în totalitate din anul 1999.
- (52) Potrivit informațiilor transmise de autoritățile italiene în octombrie 1996 și în ianuarie 1997, niciun beneficiar nu a primit un ajutor în temeiul Legii nr. 9/1996. Dat fiind că astfel de ajutoare nu au fost acordate în trecut, Comisia consideră că nu este necesar ca, în prezenta decizie, să se evalueze compatibilitatea cu normele comunitare în vigoare la momentul respectiv. Cu toate acestea, dat fiind că aceste ajutoare ar putea fi acordate în viitor, este necesar să se verifice compatibilitatea lor cu normele comunitare în vigoare, și anume cu orientările comunitare privind ajutoarele de stat acordate sectorului transporturilor maritime din 2004⁽²¹⁾ (denumite în continuare: „orientările comunitare din 2004”).

⁽¹⁷⁾ Articolul 4 prevede următoarele: ajutoarele pentru producție acordate în favoarea construcției și conversiei navelor pot fi considerate compatibile cu piața comună, cu condiția ca valoarea totală a ajutorului acordat pentru un singur contract să nu depășească, în echivalent al ajutorului, un plafon maxim comun exprimat în procentul valorii contractuale înainte de acordarea ajutorului, denumit în continuare „plafon”.

⁽¹⁸⁾ Alineatul (1): ajutoarele pentru construcția și conversia navelor, cu excepția reparării, acordate armatorilor sau părților terțe sub forma unor împrumuturi și garanții din partea statului pot fi considerate compatibile cu piața comună, în cazul în care sunt conforme cu înțelegerea OCDE privind creditele pentru exportul navelor sau cu orice alt acord de modificare sau de înlocuire a acestei înțelegeri. [...]. Alineatul (3): ajutoarele acordate de un stat membru armatorilor săi sau părților sale terțe pentru construcția sau conversia navelor nu pot denatura sau amenința să denatureze concurența dintre șantierele statului respectiv și șantierele altor state membre cu ocazia efectuării comenzilor.

⁽¹⁹⁾ De altfel, în ceea ce privește aplicarea normelor privind construcția navală, trebuie observat, după cum a declarat avocatul general în concluziile sale (punctele 34-38) că, deși un ajutor pentru construcția navală poate cuprinde un ajutor pentru armatori, Comisia a considerat, în mod corect, sistemul de ajutoare din 1988 ca fiind un ajutor pentru armatori și care trebuie examinat numai prin prisma obligației mai puțin oneroase stabilită de tratat, în măsura în care autoritățile italiene nu au respectat obligația de notificare prevăzută la articolul 11 din directiva menționată anterior.

⁽²⁰⁾ Regulamentul (CEE) nr. 4055/86 al Consiliului din 22 decembrie 1986 de aplicare a principiului libertății de a presta servicii în transporturile maritime între state membre și între state membre și țări terțe, JO L 378, 31.12.1986.

⁽²¹⁾ Comunicarea Comisiei C(2004) 43 – Orientările comunitare privind ajutoarele de stat acordate sectorului transporturilor maritime, JO C 13, 17.1.2004.

Incompatibilitatea sistemului modificat

- (53) Sistemul de ajutoare modificat nu mai conține dispoziții discriminatorii bazate pe naționalitate sau contrare principiului de liberă stabilire. Comisia consideră totuși că sistemul modificat nu răspunde condițiilor stabilite de orientările comunitare din 2004 și nu poate beneficia de derogările prevăzute la articolul 87 alineatul (3) literele (a) și (c), datorită celor ce urmează.
- (54) În conformitate cu dispozițiile stabilite la alineatul (5) din orientările comunitare din 2004, ajutoarele pentru înnoirea flotei pot, într-adevăr, cauza denaturări ale concurenței. În cazul de față, Comisia consideră că ajutoarele în cauză nu se înscriu în contextul unei reforme structurale destinate să reducă capacitățile globale și că acestea nu vizează îmbunătățirea echipamentelor de la bordul navelor sau promovarea utilizării unor nave mai sigure. În acest sens, faptul că, potrivit sistemului de ajutoare modificat, ajutoarele sunt destinate unor „modalități de transport inovatoare și de înaltă tehnologie” nu permite evaluarea, în lipsa unei definiții a acestor tehnologii și a cheltuielilor aferente, a impactului efectiv al modificării introduse.
- (55) Comisia consideră că sistemul nu poate fi calificat nici drept ajutor regional, în temeiul alineatului (6) din orientările comunitare regionale. Într-adevăr, chiar dacă Sardinia este o regiune defavorizată, autoritățile italiene nu au adus dovezi suficiente pentru a demonstra că regiunea va obține un avantaj din sistemul respectiv [capitolul 5 alineatul (4) din orientările comunitare din 2004] și că sistemul este conform cu normele comunitare privind ajutoarele regionale în vigoare ⁽²²⁾.
- (56) În plus, Comisia consideră că, datorită celor menționate anterior, sistemul de ajutoare prejudiciază economiile celorlalte state membre și denaturează concurența într-o măsură care contravine interesului comun (capitolul 2 din orientările comunitare din 2004).
- (57) De asemenea, Comisia observă că, în conformitate cu orientările comunitare din 2004, eventualele ajutoare pentru investiții trebuie să fie conforme cu dispozițiile comunitare în vigoare în sectorul construcției navale, și anume cu Regulamentul (CE) nr. 1540/98 ⁽²³⁾. Trebuie remarcat că articolul 3 alineatul (1) din acest regulament dispune: „Până la data de 31 decembrie 2000, ajutorul de producție acordat în sprijinul contractelor de construcții și conversii navale, dar nu și de reparații navale, poate fi considerat compatibil cu piața comună, cu condiția ca valoarea totală a tuturor formelor de ajutor acordate pentru orice contract individual (inclusiv echivalentul-subvenție al oricărui ajutor acordat armatorului sau terților) să nu depășească, în echivalent-subvenție, un plafon de ajutor maxim comun exprimat ca procent din valoarea contractuală înainte de ajutor [...]” Având în vedere că Italia nu a furnizat nicio informație referitoare la faptul că valoarea totală a tuturor formelor de ajutor acordate pentru un anumit contract nu depășește, în echivalent-subvenție, un plafon de ajutor maxim comun exprimat ca procent din valoarea contractuală înainte de ajutor, se constată că măsura nu respectă articolul 3 alineatul (1).
- (58) În plus, articolul 3 alineatul (4) din Regulamentul (CE) nr. 1540/98 dispune: „Ajutorul sub forma facilităților de creditare garantate de stat care sunt acordate armatorilor din țară și din afară sau terțelor părți pentru construcția sau conversia de nave poate fi considerat compatibil cu piața comună și nu este inclus în plafonul de ajutor dacă se conformează condițiilor din Rezoluția Consiliului OECD din 3 august 1981 (înțelegerea OECD privind creditele pentru exportul de nave) sau orice acord care modifică sau înlocuiește respectiva înțelegere.” Cu toate acestea, Comisia este în posesia unor informații care indică faptul că ajutoarele prevăzute de sistemul modificat respectă Rezoluția Consiliului OECD din 3 august 1981.
- (59) În conformitate cu articolul 6 din Regulamentul (CE) nr. 1540/98, ajutoarele acordate pentru inovații șantierelor de construcții, reparații sau conversii navale existente pot fi considerate compatibile cu piața comună până la o intensitate maximă de 10 % brut, cu condiția ca acestea să privească aplicarea industrială a produselor și proceselor inovatoare care sunt realmente și fundamental noi, adică nu sunt utilizate în acel moment în scopuri comerciale de către alți agenți economici comunitari din cadrul sectorului, și care prezintă un risc de eșec tehnologic sau industrial. Aceste ajutoare trebuie, de altfel, să se limiteze la acoperirea cheltuielilor pentru investiții și pentru activitățile de dezvoltare legate direct și exclusiv de partea inovatoare a proiectului, iar valoarea și intensitatea acestora trebuie să fie limitate la minimumul necesar, ținând seama de gradul de risc legat de proiect. Însă, după cum s-a indicat deja mai înainte, faptul că, potrivit sistemului de ajutoare modificat, ajutoarele sunt destinate unor „modalități de transport inovatoare și de înaltă tehnologie” nu permite evaluarea, în lipsa unei definiții a acestor tehnologii și a cheltuielilor aferente, a impactului efectiv al modificării introduse. În consecință, Comisia trebuie să conchidă că nici sistemul de ajutoare modificat nu respectă normele privind construcția navală.
- (60) În sfârșit, derogările prevăzute la articolul 92 alineatul (3) literele (a) și (c) nu pot fi aplicate, deoarece garantarea respectării legislației comunitare privind ajutoarele pentru șantierelor navale, de la care Comisia nu poate deroga, ține de competența autorităților naționale. Dat fiind că respectarea legislației comunitare constituie, în mod evident, o condiție privind compatibilitatea ajutoarelor în cauză, statul membru trebuie să demonstreze acest lucru, furnizând toate elementele necesare care să permită Comisiei să verifice îndeplinirea condițiilor derogării solicitate.

⁽²²⁾ Orientări generale privind ajutoarele naționale regionale pentru perioada 2007-2013, JO C 54, 4.3.2006, p. 13.

⁽²³⁾ Regulamentul nr. 1540/98 al Consiliului din 29 iunie 1998 privind ajutoarele acordate în domeniul construcțiilor navale, JO L 202, 18.7.1998.

Concluzii

- (61) În concluzie, sistemul inițial de ajutoare, astfel cum a fost aplicat în perioada 1988-1996 este ilegal și incompatibil cu piața comună.
- (62) Rezultă că valoarea ajutorului sub forma unor împrumuturi (în total 12 697 450 000 ITL), acordate în condiții avantajoase în temeiul Legii regionale nr. 11/1988, trebuie restituită de către beneficiari conform procedurilor și dispozițiilor dreptului italian. Dat fiind că nu s-a plătit nicio subvenție sub forma unor contracte de leasing, nu este necesar să se ia măsuri pentru recuperarea acesteia.
- (63) Ajutoarele care trebuie recuperate cuprind dobânzile care curg începând de la data la care ajutoarele au fost puse la dispoziția beneficiarilor până la data recuperării acestora.
- (64) Deoarece Comisia nu a fost în măsură să cuantifice direct nici elementul de ajutor și nici valoarea totală a ajutorului care trebuie recuperat de la fiecare beneficiar, este de competența autorităților italiene să determine aceste elemente și să comunice Comisiei sumele care trebuie recuperate de la fiecare beneficiar.
- (65) În ceea ce privește sistemul de ajutoare modificat prin Legea nr. 9/1996, în vigoare din 1996, Comisia constată că niciun ajutor nu a fost plătit începând cu această dată, însă conchide că acest sistem reprezintă un ajutor de stat incompatibil cu piața comună. Dat fiind că nu s-a plătit nicio subvenție sub această formă, nu este necesar să se ia măsuri pentru recuperarea acesteia,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Ajutorul de stat sub forma unor împrumuturi și a unor contracte de leasing, acordate companiilor de navigație în temeiul Legii nr. 20 din 15 mai 1951 privind regiunea Sardinia, modificată prin Legea nr. 11 din 4 iunie 1988, este incompatibil cu piața comună.

Articolul 2

(1) Italia ia toate măsurile necesare pentru a recupera de la beneficiari ajutorul vizat la articolul 1, pus deja ilegal la dispoziția acestora și care corespunde diferenței dintre

valoarea totală pe care beneficiarii ar fi plătit-o pentru dobânzile și cheltuielile aferente condițiilor normale de piață practicate la data la care au fost contractate împrumuturile și valoarea totală a dobânzilor și a cheltuielilor aferente plătite efectiv de către beneficiari.

(2) Recuperarea se efectuează fără întârziere, în conformitate cu procedurile prevăzute de legislația internă, cu condiția ca acestea să permită executarea imediată și efectivă a prezentei decizii. Ajutorul care trebuie recuperat cuprinde dobânzile care curg de la data plății ajutorului în favoarea beneficiarilor până la data recuperării sale.

(3) În ceea ce privește împrumuturile care sunt încă în curs la data notificării prezentei decizii, Italia ia măsuri pentru ca împrumutatul să plătească soldul acestora în condiții normale de piață.

Articolul 3

Sistemul de ajutoare de stat sub forma unor împrumuturi și a unor contracte de leasing, prevăzut în favoarea companiilor de navigație prin Legea nr. 20 din 15 mai 1951 privind regiunea Sardinia, modificată prin Legea nr. 9 din 1996, este incompatibil cu piața comună.

Articolul 4

Italia suprimă sistemul de ajutoare prevăzut la articolele 1 și 3.

Articolul 5

Italia comunică Comisiei, în următoarele două luni de la primirea prezentei decizii, măsurile adoptate pentru a se conforma acesteia.

Articolul 6

Prezenta decizie se adresează Republicii Italia.

Adoptată la Bruxelles, la 10 iulie 2007.

Pentru Comisie
Jacques BARROT
Vicepreședinte